

Betsandsplan for hjortevilt i Meldal

2022-2024

Felles bestandsplan for alle vald i Meldal

Elg ved Svartbekken

Bestandsplan for Meldal bestandsplanområde

Orkland kommune har i sine mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet fastsatt at bestandsplanperiodens varighet bør være tre år. Denne planen gjelder for treårsperioden 2022-2024. Planen skal revideres før jaktåret 2025. Planens innhold skal vurderes årlig i forhold til utvikling i hjorteviltbestandene. Vesentlige uforutsette endringer i bestanden vil gi grunnlag for å revidere bestandsplanen også før utgangen av planperioden.

Innhold

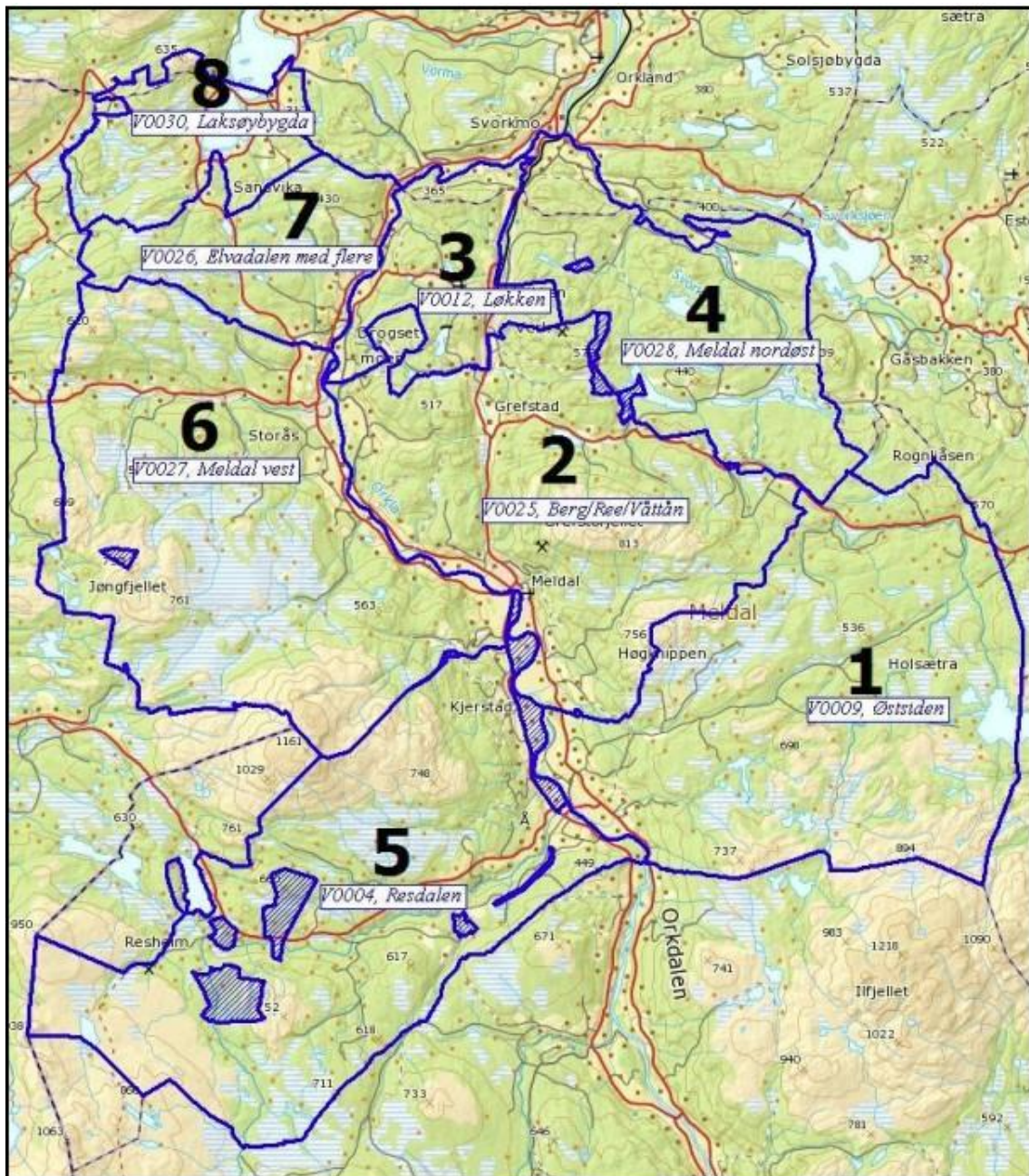
Bestandsplan for Meldal bestandsplanområde	1
1. Beskrivelse av planområdet	4
1.1 Planområdets grenser, tellende areal og organisering	4
2. Grunnlag og bestandsdata for Meldal bestandsplanområde	6
2.1 Elg	6
2.1.1 Utbredelse og trekkforhold	6
2.1.2 Elgbeiteskader på skog og innmark	7
2.1.2 Bestandsutvikling elg	8
2.2 Hjort	13
2.2.1 Utbredelse og trekkforhold	13
2.2.2 Hjortebeiteskader på skog og innmark	14
2.2.3 Bestandsutvikling hjort	15
2.3 Rådyr	18
2.3.1 Utbredelse og trekkforhold	18
2.3.2 Fellingsdata	18
2.4 Fallvilt	19
2.5 Forhold til andre brukergrupper	21
2.5.1 Jord- og skogbruk	21
2.5.2 Samjakt	21
2.5.3 Hytte- og friluftsliv	21
2.6 Evaluering av forrige planperiode	21
2.6.1 Målsetting elg	21
2.6.2 Målsetting hjort	21
2.6.2. Målsetting rådyr:	22
3. Målsettinger	23
3.1 Kommunale mål	23
3.1.1 Kommunale mål elg i Meldal	23
3.1.2 Kommunale mål hjort i Meldal	23
3.1.3 Kommunale mål rådyr i Meldal	23
3.1.4 Generelle kommunale delmål som må tas med i bestandsplanen	23
3.1.5 Kommunale mål i forhold til andre samfunnsinteresser	24
3.2 Målsettinger for Meldal bestandsplanområde	24
3.2.1 Hovedmål felles bestandsplan i Meldal	24
3.2.2 Delmål felles bestandsplan i Meldal	24
4. Avskytingsplan og bestemmelser for Meldal bestandsplanområde	25

4.1 Avskytingsplan for elg.....	25
4.2 Avskytningsplan for hjort	26
4.3 Avskytningsplan rådyr	27
4.4 Fellesbestemmelser avskytningsplan for elg og hjort	27
4.5 Brunstfredning elg.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4.5 Avvik fra bestandsplan	27
4.6 Rapportering.....	27
4.7 Håndtering av feilskyting.....	27
4.8 Innsamling av data.....	27
5. Vedlegg.....	28

1. Beskrivelse av planområdet

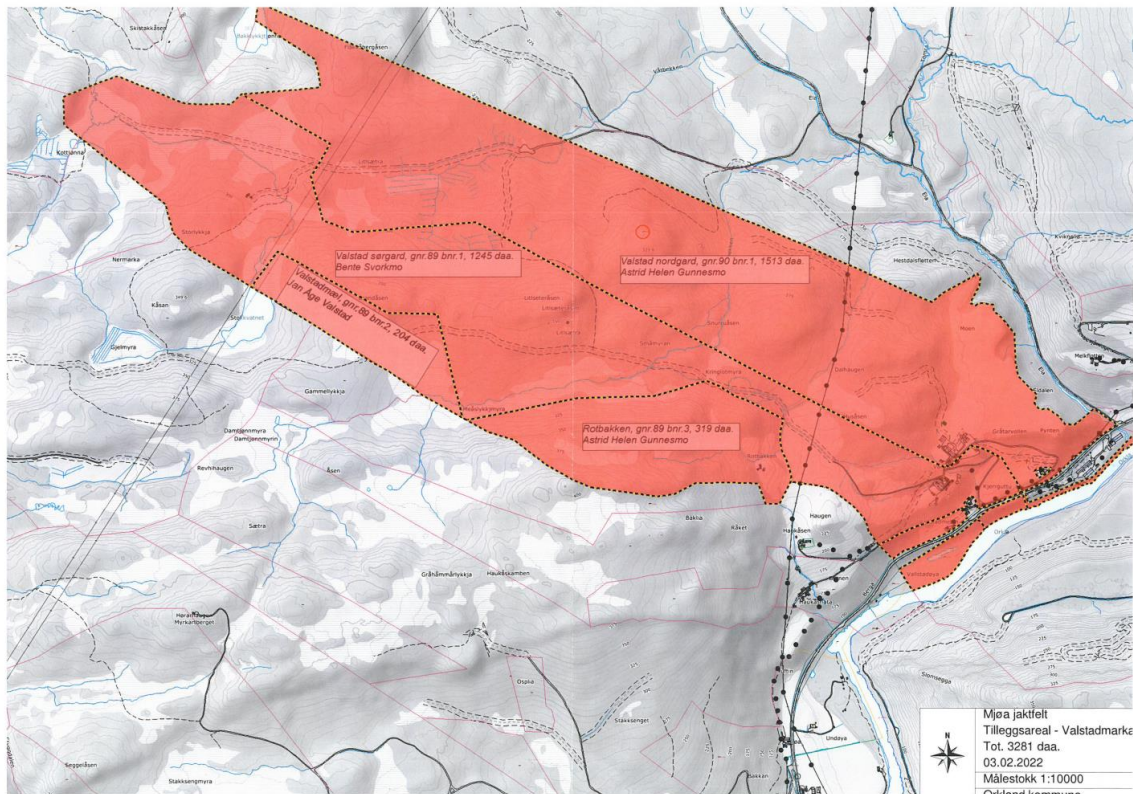
1.1 Planområdets grenser, tellende areal og organisering

Meldal bestandsplanområde består av åtte vald som ligger i gamle Meldal kommune (figur 1 og figur 2, tabell 1. vedlegg 1). Fire valdene er under 20 ganger minstearealet (60 000 dekar) Løkken storviltområde, Meldal nordøst, Elvadalen Storviltområde og Laksøybygda storviltområde, for å få egen bestandsplan. Derfor opprettes et samarbeidsorgan kalt Meldal bestandsplanområde der alle de åtte valdene inngår og der Meldal Storvilråd utgjør ledelsen av bestandsplanområdet. Signert avtale for bestandsplanområde i Meldal er vedlagt på slutten av dette dokumentet.

Figur 1. Kart over bestandsplanområdet. 1: Østsiden Utmarkslag 2: Berg/Ree/Våttån 3: Løkken

Storviltområde 4: Meldal Nordøst 5: Resdalen Storviltvald 6: Meldal Vest 7: Elvadalen Storviltområde 8: Laksøybygda Storviltområde.

Figur 2. Valdets Elvadalen Storviltområde har i 2022 fått et tilleggsareal fra Midtre Orkland. Karet viser området.

Tabell 1. Valdene som inngår i Meldal bestandsplanområde og valdenes tellende areal.

Beliggenhet	Valdnummer	Valdnavn	Totalareal	Tellende areal
Øst for Orkla	5059V0009	Østsiden Storviltområde	118636	104615
	5059V0012	Løkken Storviltområde	24845	22905
	5059V0031	Meldal nordøst	57188	55805
	5059V0032	Berg/Ree/Våttån	90773	83122
Vest for Orkla	5059V0004	Resdalen storviltvald	111132	87327
	5059V0028	Meldal Vest	113224	99471
	5059V0033	Elvadalen Storviltområde	34548	31047
	5059V0030	Laksøybygda storviltområde	25191	23285
Totalt areal i bestandsplanområdet			575537	507577

2. Grunnlag og bestandsdata for Meldal bestandsplanområde

2.1 Elg

2.1.1 Utbredelse og trekkforhold

Elg finnes over hele Meldal. Merkeprosjektet Elg viser at det er behov for tett samarbeid med omkringliggende kommuner. Det vil være behov for felles forståelse i avskytningspolitikken og klare forvaltningsmessige målsettinger. I store deler av Hjorteviltregion 3 – Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal, har rettighetshaverne meget gode muligheter til å drive forvaltning av «egen» elg, da elgbestanden mange steder er dominert av stasjonær elg. Variasjonen i områdebruken blant dyrene er stor og samarbeid ut over dagens valdgrensers vil derfor være nødvendig. Bestandsplanområdet bør derfor i stor grad fange opp utvikling over tid. Merkeprosjektet viser at det ikke er noen utpreget store trekkruiter mellom sommer- og vinterområdene. I områder med de mest langttrekkende elgene virker som om topografien og retningen på dalførene har vært med på å prege valg av trekkruiter. Meldal er vinterområde for trekkelg fra Rindal og Surnadal i Møre og Romsdal. Det er ifølge merkeprosjektet like mye trekkelg som stasjonær elg i dette området. Det kan virke til at det er mer trekkelg på vestsiden av Orkla, hvor elg trekker inn fra Rindal kommune i slutten av oktober, enn på østsiden. I resten av Hjorteviltregion 3 er det tre ganger så mye stasjonær elg som trekkelg.

Det er en større andel elgkyr enn elgokser som trekker. Trekkrutene er i hovedsak i tilknytning til de store dalførene. Trekkelg bruker gjennomsnittlig større sommer- og vinterområder enn de stasjonære elgene. I brunsten er oksene mer aktiv enn kyrne. Oksene bruker gjennomsnittlig ti ganger større areal per døgn enn kyrne i brunstperioden.

Østsiden Utmarkslag har lokale oppsamlinger av elg vinterstid. Det kommer trekkelg fra omkringliggende områder som f.eks. Resdalen og Hølonda/Hovin. Elgbestanden har blitt mindre de siste årene.

Berg/Ree/Våttån er elgbestanden jevnt fordelt over hele valdet. Elgbestanden har blitt mindre de siste årene.

Løkken Storviltområde var elgbestanden jevnt fordelt over hele valdet, men etter at hjortebestanden har økt, er elgen mer sammenklumpet. Det forekommer trekk over mot Elvadalen Storviltområde.

Nordøst er elgbestanden jevnt fordelt over hele valdet. Under jakta er valdet væravhengig og det er kort avstand til Hølonda og det påvirkes av hva som skjer der. I tillegg trekker elgen over til området Løkken Storviltvald.

Resdalen Storviltvald vandrer elgen mellom Resdalen og Rennebu i september/oktober. Lite elg i høyereliggende områder i Resdalen når det kommer snø. Trekk via Vålåskaret når det er barmark.

Meldal Vest har mer utpreget trekkelg enn mange av de andre valdene i Meldal. Elgen trekker fra Rindal til valdets område mot slutten av oktober/november.

Laksøybygda Storviltområde og **Elvaldalen Storviltområde** får inn trekkelg fra Rindal i slutten av oktober og mot juletider, men mindre nå enn tidligere. Denne elgen drar tilbake til Rindal i månedskiftet april- mai. Det er også et mindre trekk mellom Løkken og Mogset-Sugustad-Heli-Laksøyen. Denne elgen trekker tilbake til Løkkenområdet på etterjulsvinteren. Elgbestanden har blitt mindre de siste årene.

2.1.2 Elgbeiteskader på skog og innmark

Beiteskadene vi hadde på 1990-tallet forårsaket av elg har bedret seg betraktelig og vurderes til å være innenfor det som er akseptabelt.

Østsiden Utmarkslag har beiteskadesituasjonen forbedret seg vesentlig de seinere åra. Ut fra dagens situasjon kan man trekke den konklusjon at det er rom for noe mer elg.

Berg, Ree og Våttån har tidligere hatt betydelig beiteskader på ungsbogen da elgstammen var på det høyeste på 1990-tallet. Dette har nå bedret seg betraktelig. Beiteskader på gran forekommer, men elgen beiter helst på furu der det er mulig. Eine, som tidligere var noen brune busker grunnet beitetrykket, begynner nå å bli grønne igjen. Det er tilgang på vinterbeite som er begrensende faktor for hjorteviltet i området, og vinterstammen må derfor holdes nede.

Løkken Storviltområde hadde store beiteskader av elg på Lia før 2000 hvor 80 % av furuplantene var ødelagt i plantefelt. Beiterregistreringer i 1999 og 2002 viste en klar reduksjon i skadene. I dag er det mindre beiteskader på skog, men økte skader på innmark. Det er økt beiteskader av elg i hagene i boligområdene på Bjørnli, Løkken sentrum og i Langenlia.

Meldal Nordøst er det tilnærmet balanse med beitetilgangen.

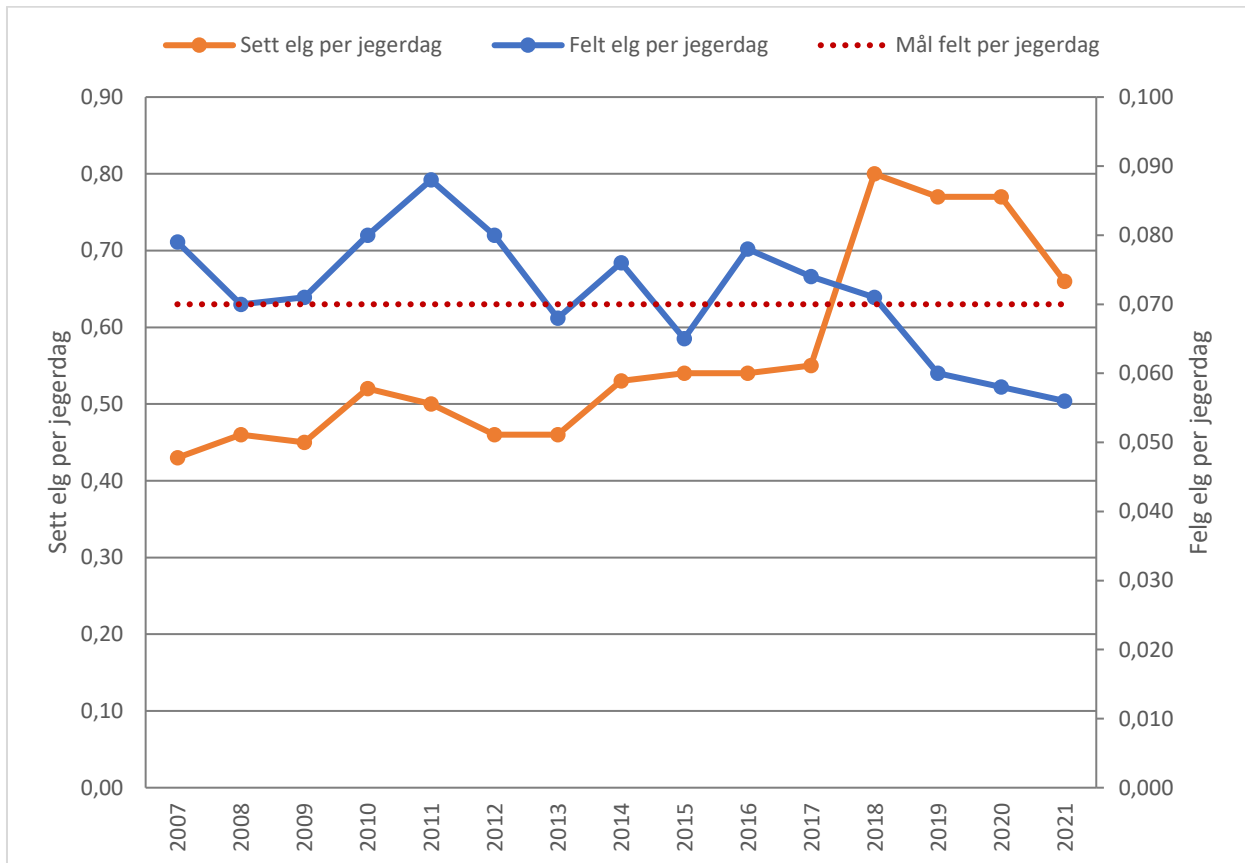
Resdalen Storviltvald har ikke registrert beiteskader av betydning som er forårsaket av elg.

Meldal Vest har beiteskadene på ungskog forårsaket av elg vært avtagende i forhold til hva det var på 1990-tallet. Både einer og furu nå begynner å komme tilbake i området.

Laksøybygda Storviltområde og **Elvadalen Storviltområde** har skadesituasjonen på gran bedret seg betraktelig. Men fortsatt er det problematisk med foryngelse av furu selv om det er mye bedre enn det var for kort tid tilbake. Beitepresset på furu er hardere oppe i høydene (setermarka). Der er det elgen som for det meste står for skadene på skogen.

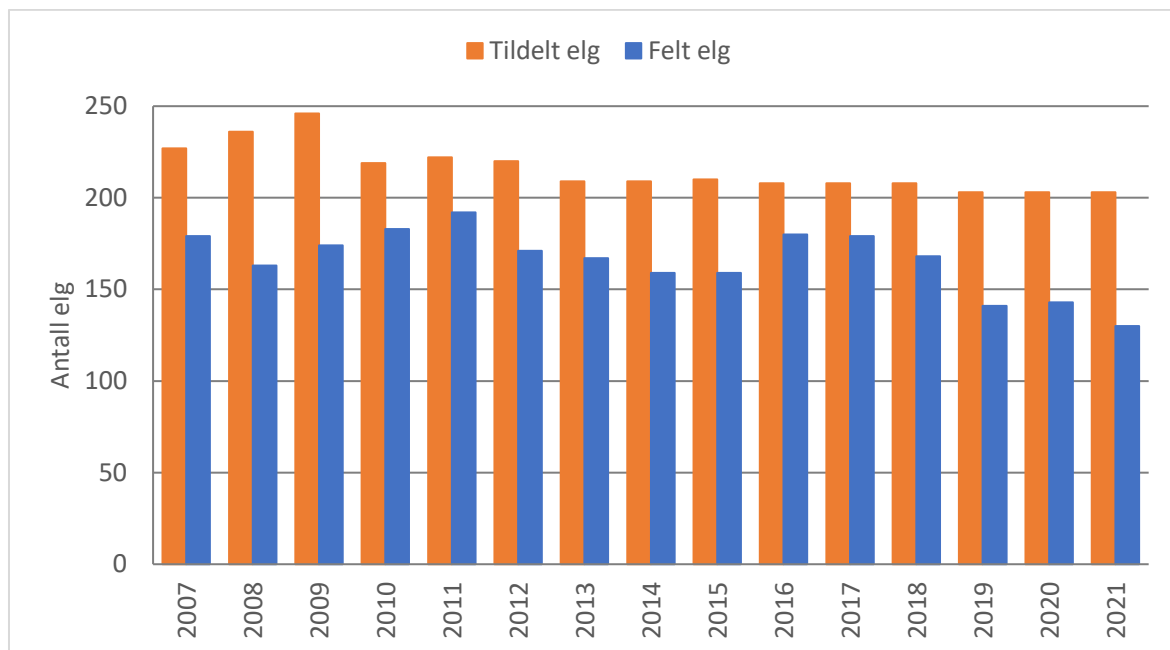
2.1.2 Bestandsutvikling elg

Bestandsstørrelsen i Meldal bestandsplanområde har jevnt sunket i perioden 2007-2021. Felt elg per jegerdag viser en nedgang, særlig fra 2016. I 2021 var felt elg per jegerdag 0,056 (figur 3). Også sett elg per jegerdag har en nedadgående trend fra 2018. I 2021 ble det observert 0,66 elg per jegerdag (figur 3).

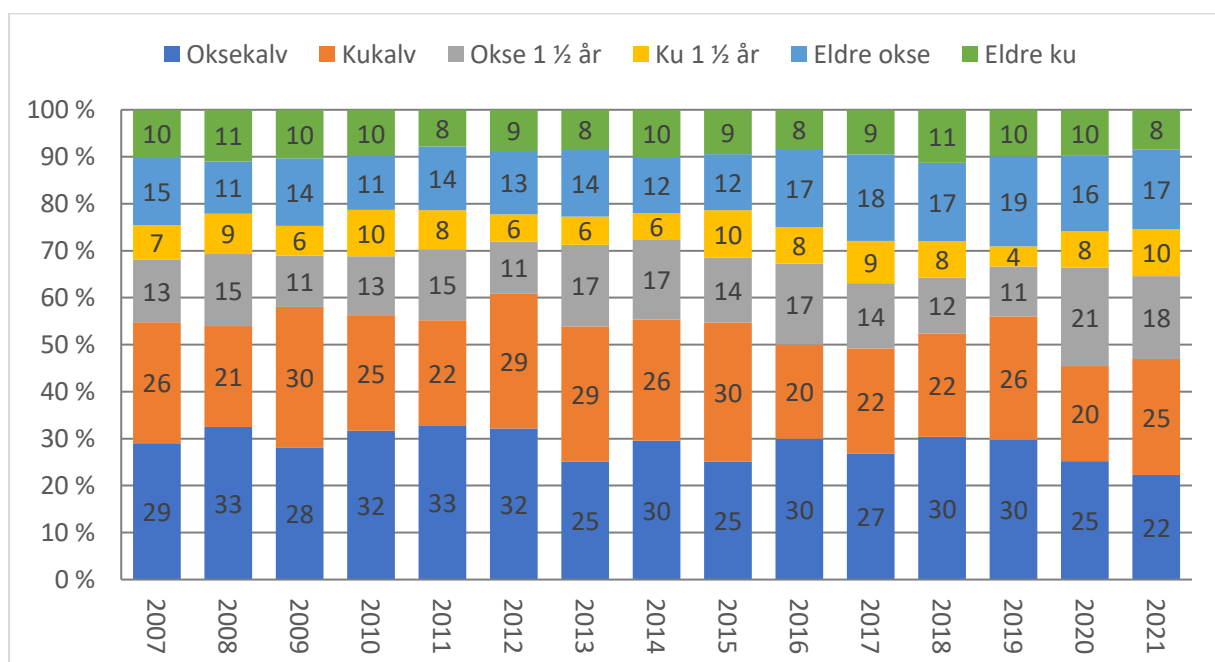
Figur 3. Felt elg per jegerdag og sett elg per jegerdag i Meldal bestandsplanområde 2007-2021. Den store øningen i sett elg per jegerdag fra 2017 til 2018 skyldes endringer i føringsinstruksen for sett elg. Stiplet linje viser kommunens målsetting.

Antallet tildelte og felte elg har vært relativt stabilt siden 2010. Den siste planperioden ble det tildelt 203 elg. I 2021 ble det felt 130 elg, det laveste fellingstallet i perioden (figur 4). Fellingsprosenten endte på 64.

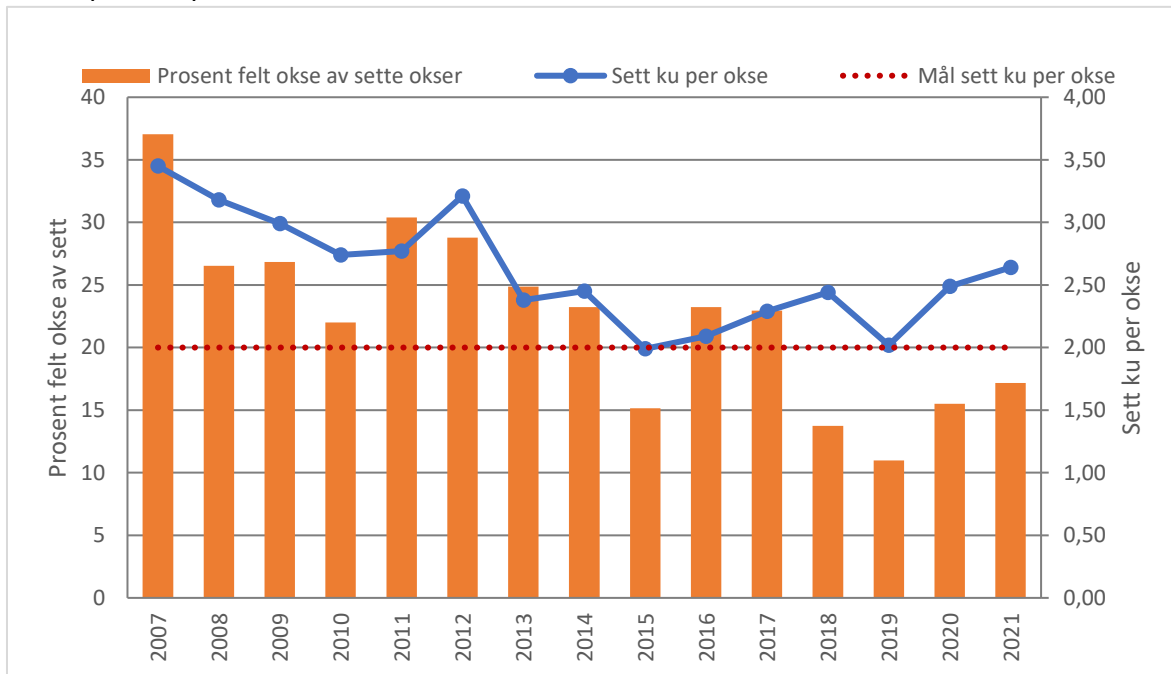
Figur 4. Antall tildelte og felte elg i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Avskytingsmønsteret er relativt stabilt. Den siste planperioden har kalveavskytingen gått noe ned, mens ungdyravskytingen gikk litt opp. Planperioden 2019-2021 ble det gjennomsnittlig det felt 50 % kalv og 23 % ungdyr. Sist planperiode ble det felt flere hanndyr (60 %) enn hunndyr (40 %) (figur 5).

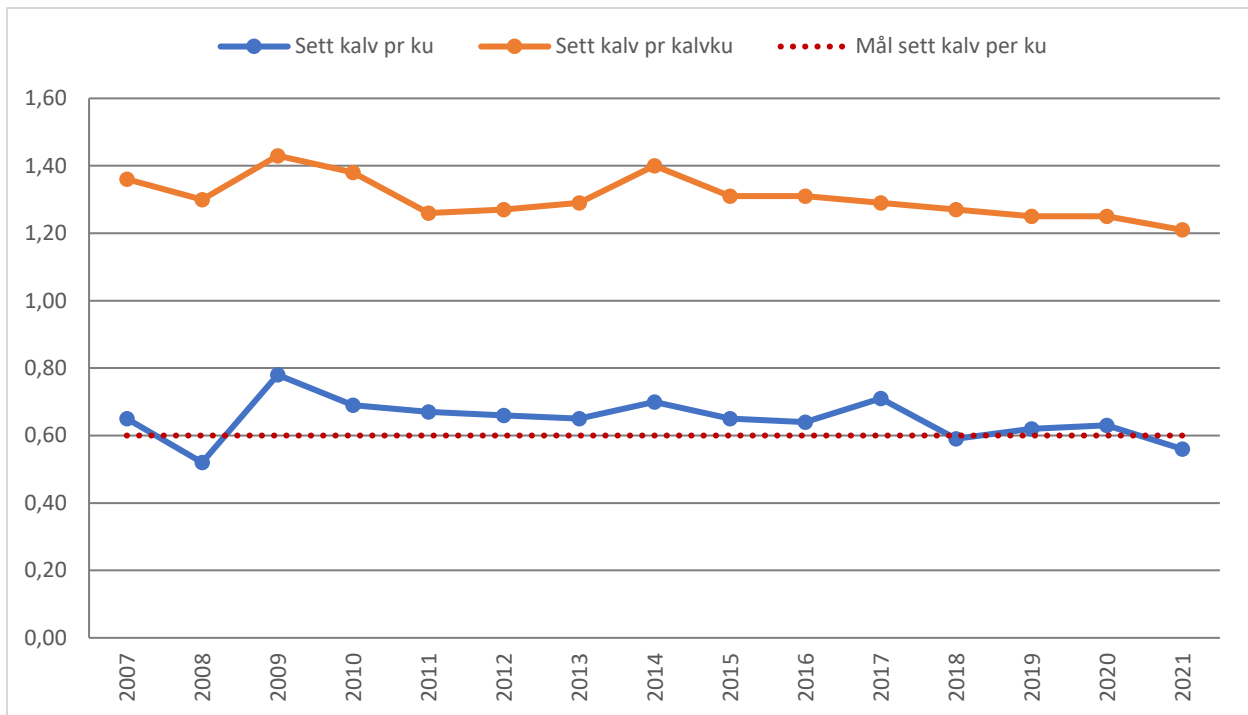
Figur 5. Prosent felte elg fordelt på kjønn og alder i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Kjønnsraten i bestanden, målt som sett ku per okse, er redusert i perioden. Dette samsvarer med en reduksjon i prosent felte av sette okser (figur 6). I starten av perioden ble det observert 3,45 kyr per okse, mens det i 2021 ble observert 2,64 kyr per okse. I siste planperiode økte sett ku per okse fra 2,02 til 2,64 (figur 6). Dette er over det kommunale målet på 2 ku per okse.

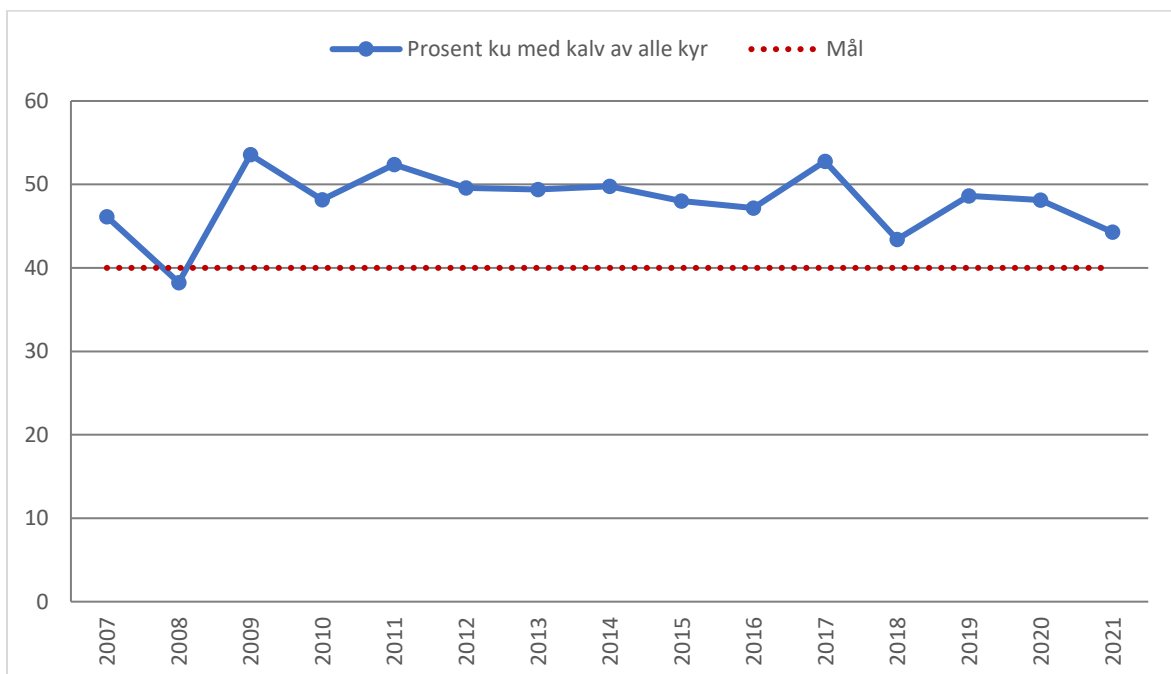
Figur 6. Prosent okse felt av sett okse og sett ku per okse i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021. Stiplet linje viser kommunens målsetting.

Rekrutteringsindeksene sett kalv per ku og sett kalv per kalvku viser en svak negativ trend. I starten av perioden var sett kalv per ku 0,65 mens den i 2021 var 0,56. I 2007 hadde 37 % av kyrne tvillingkalv, mens det i var 21 % kyr med tvilling (figur 7). Nedgangen i sett kalv per ku kan ha sammenheng med at det er færre kyr per okse, og dermed færre kyr som får kalv.

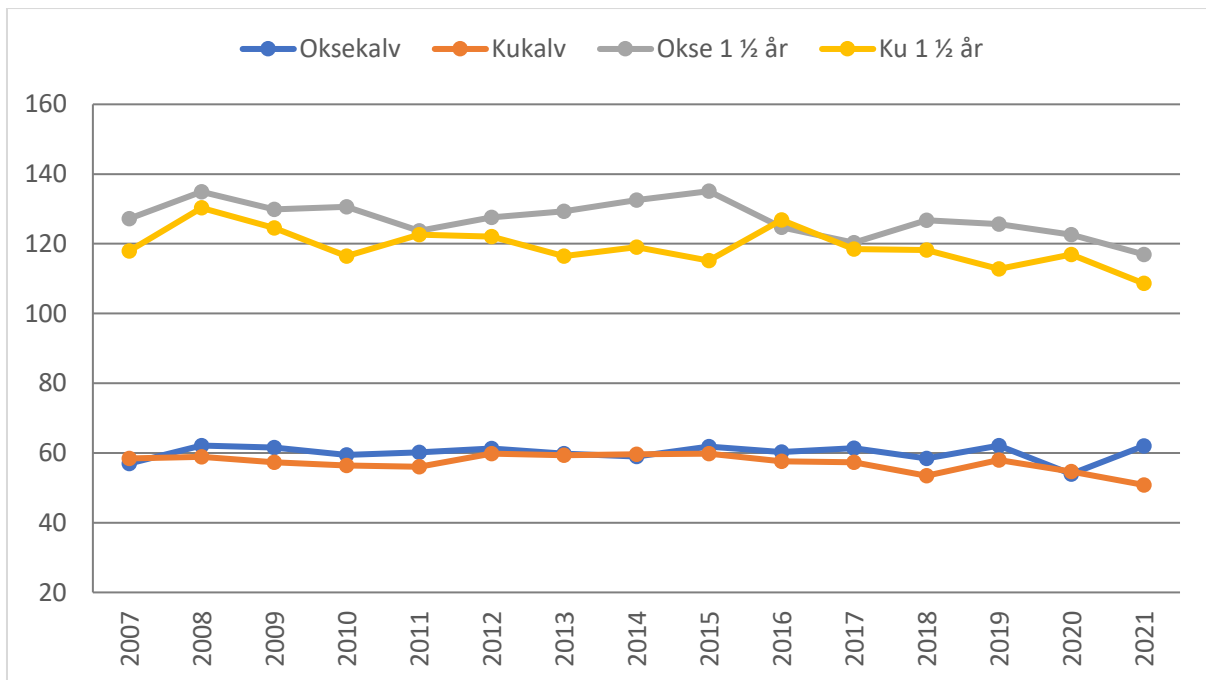
Figur 7. Sett kalv per ku og sett kalv per kalvku i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021. Stiplet linje viser kommunens målsetting.

Prosent kyr med kalv av alle kyr har variert noe mellom år, men ligger jevnt rund 50 %. Fra 2019 har det vært en reduksjon i kyr observert med kalv. I 2021 ble 44 % av kyrne observert med kalv (figur 8).

Figur 8. Prosent ku med kalv av alle kyr i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021. Stiplet linje viser kommunens målsetting.

Slaktevektene på ungdyr 1 ½ år har sunket i perioden. En okseåring veide 127 kg i 2007 mens den i 2021 veide 117 kg. Det er samme trend for kuåring. Den veide 118 kg i starten av perioden mens den i 2021 veide 109 kg. Kalvevektene er stabile. Hannkalvene veier gjennomsnittlig 60 kg og hunnkalvene 57 kg (figur 9).

Figur 9. Gjennomsnittlig slaktevekt i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

2.2 Hjort

2.2.1 Utbredelse og trekkforhold

I forhold til elgen, som er mer stedbundet, er hjorten et mer utpreget trekkdyr. Ifølge merkeprosjekt hjort er knappe 60 % av hjorten i regionen trekkhjort. Rundt halvparten av kollene og over 70 % av bukkene var trekkhjort. I Meldal viste merkeprosjektet at rundt 83 % av hjorten var trekkhjort, hvor rundt 67 % av kollene og 100 % av bukkene i Meldal ble definert som trekkhjort. Bukker trekker over større distanser enn koller. Under merkeprosjektet startet vårtrekket helt i begynnelsen av mai for både koller og bukker, og brukte rundt ti døgn fra de startet trekket til de var framme til sommerområdet. Siden bukkene trakk litt lenger enn kollene, brukte de litt lengre tid enn kollene. Høsttrekket startet rundt 20. september og var gikk kjappere enn vårtrekket, sju døgn og bukkene brukte noen døgn lengre tid enn kollene pga. trekkdistansen. Man kan si at Meldal har tre «typer» hjort; stedegen hjort som er på valdet året rundt, hjort som har området som sommertilholdsted og trekker utover mot mer kystnære områder om vinteren, og den tredje typen hjort som overvintrer på valdet og trekker østover mot Gauldalen, Rennebu og Hedmark om sommeren.

Østsiden Utmarkslag har de senere planperiodene fått mer stedfast tilhold av hjort. Mye av hjorten er felles med tilgrensende utmarkslag i Rennebu.

Berg/Ree/Våttån er området i Meldal som desidert har tettest hjortebestand. Valdet har både stedegen hjort som er på valdet året rundt, hjort som overvintrer her og trekker østover om sommeren og hjort som er her om sommeren og trekker vestover mot kysten om vinteren.

Løkken Storviltområde har hjortestammen vokst de siste ti årene, spesielt langs Orkla fra Granmoen og ned til Brekka ved Svorkmo. En del hjort overvintrer på valdet.

Meldal Nordøst har hjortebestanden endret seg fra å være konsentrert rundt Svorkmo, til å være spredt ut over hele storviltområdet hvor den også overvintrer.

Resdalen Storviltvald har stort trekk inn i området i april/mai og trekker ut av området i august og begynnelsen av september. I løpet av november kommer det på nytt trekkhjort inn i området som oppholder seg der på et begrenset område sør for Resa utover vinteren.

Meldal Vest har hjort som trekker ut av området tidlig på høsten, og starter trekket ut av området fra jaktstart 1. september. Hjorten trekker trolig gjennom Grytdalen og ut til områdene rundt Snillfjorden. For god forvaltning av hjort på valdets område må jakta starte 1. september og bør vare ut november.

Laksøybygda Storviltområde og **Elvadalen Storviltområde** har mye hjort som trekker ut av området i begynnelsen av september. Disse dyra trekker trolig utover til Hemne og Snillfjorden. De siste årene har trekket kommet litt tidligere. Tidligere år kom ikke hjorten i slutten av april og mot mai.

2.2.2 Hjortebesiteskader på skog og innmark

Bortsett fra området Berg/Ree/Våttån, og spesielt Våttån, er valdene innenfor det som er akseptabelt beitenivå for hjort. Det er viktig at kvotene på Berg/Ree/Våttån er høye også i tiden framover. Stedvis er det beiteskader på innmark på områdene til Laksøybygda og Løkken. Skade på kornåker for alle vald.

Østsiden Utmarkslag har ikke registrert beiteskade av betydning de senere årene, men det vurderes at det ikke er grunnlag for å øke hjortestammen. Beitesaker på innmark, rundball og rundbarking av gran.

Berg/Ree/Våttån er området er hvor det desidert er mest skader på inn- og utmark forårsaket av hjort. Det er området Våttån som er mest belastet, men det er en tendens til forbedring. Det er tilgang på vinterbeite som er begrensende faktor for hjorteviltet i området, og vinterstammen må derfor holdes nede. Det forekommer en del barkgnag på gran. Orkla Landbruk gjorde en beiterregistrering på området Våttån i 2011 og mesteparten av skadene så ut til å være ned mot dyrkamark og bebyggelsen. Flere skogbestand hadde en skadefrekvens på over 50 %. Skadene var færre lenger ut i marka. Det er også beiteskade på plantefelt i Ree.

Løkken Storviltområde har beiteskader på innmark, spesielt i Svinsøya, Brekka, Skjøtskift. Mye skader på rundballe i samme område, og det begynner å bli skade på skog.

Meldal Nordøst har ikke registrert beiteskader av betydning.

Resdalen Storviltvald har hjort som trekker inn i området på våren og som beiter på innmark. Revidering av skogbruksplanene i 2004 viste at vinterhjorten gjør noe skade på både inn- og utmark.

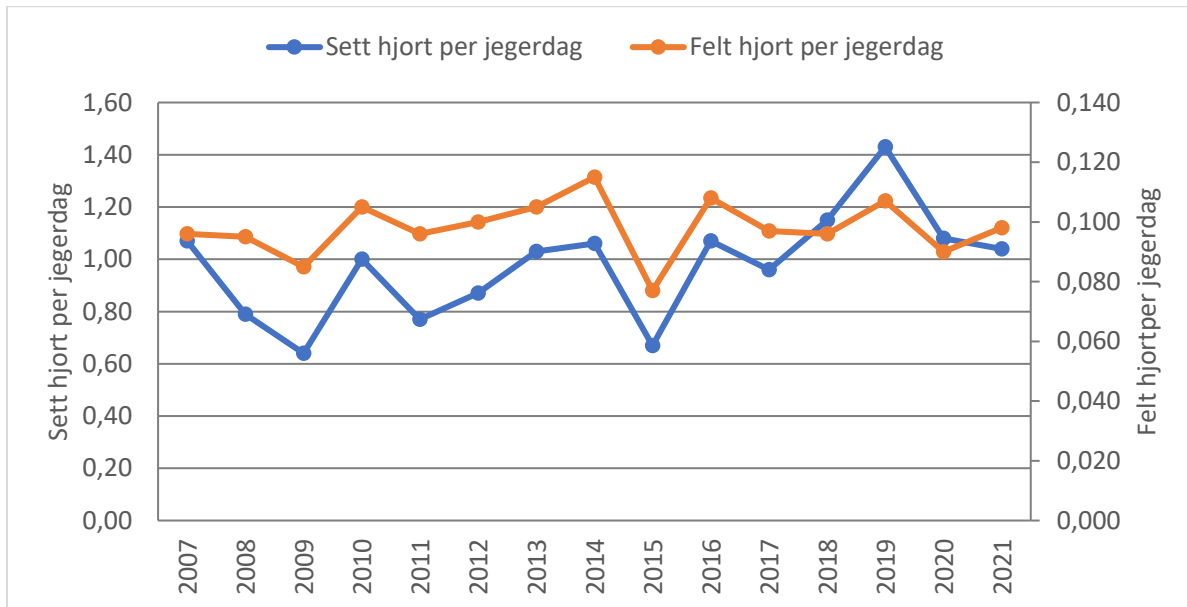
Meldal Vest Innenfor valdets område har beiteskader på innmark økt de siste årene, forårsaket av hjort.

Laksøybygda Storviltområde betydelige beiteskader på innmark.

Elvdalen Storviltområde betydelig beiteskader på innmark og rundballer, spesielt på Valstad og Storøyen.

2.2.3 Bestandsutvikling hjort

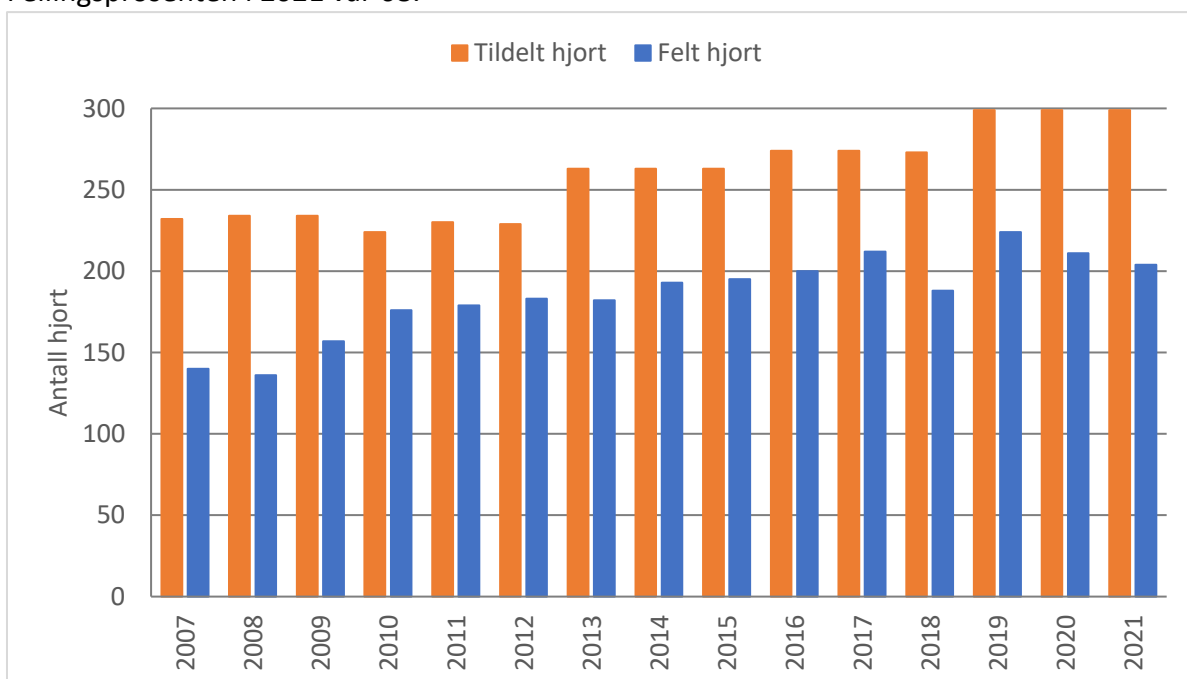
Felt hjort per jegerdag viser en relativt stabil hjortebestand, men med variasjoner mellom år (figur 10). Sett hjort per jegerdag har en økning fram til 2017, men med variasjoner mellom år. Fra 2019 viser både felt hjort per jegerdag og sett hjort per jegerdag en nedgang (figur 10).

Figur 10. Felt hjort per jegerdag og sett hjort per jegerdag i Meldal bestandsplanområde 2007-2021. Den store øningen i sett hjort per jegerdag fra 2017 til 2018 skyldes endringer i føringsinstruksen for sett hjort.

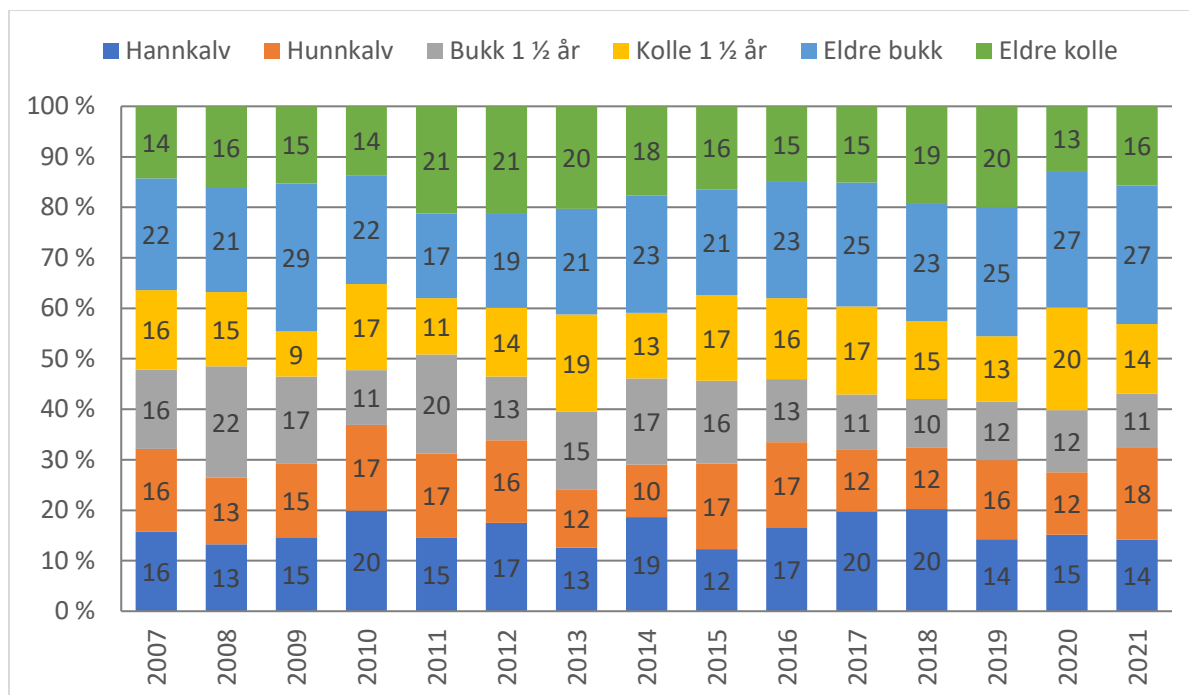
Tildelte og felte hjort i Meldal bestandsplanområde har økt. Den siste planperioden ble det tildelt 299 hjort (figur 11). Det ble felt gjennomsnittlig 213 dyr siste periode.

Fellingsprosenten i 2021 var 68.

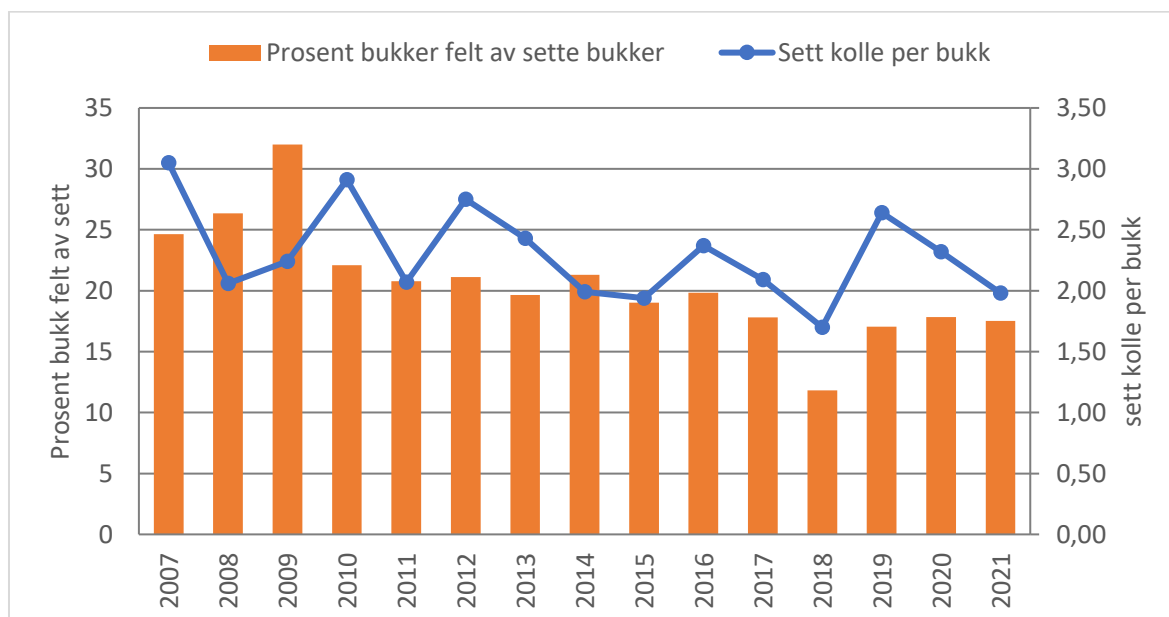
Figur 11. Antall tildelte og felte hjort i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Det har vært en relativ jevn avskyting fordelt på alder og kjønn. Siste planperiode ble det felt 58 % kalv og ungdyr. For samme periode ble det gjennomsnittlig felt 39 % bukk 1 ½ år og eldre, og 31 % kolle 1 ½ år og eldre (figur 12). Sist planperiode ble det felt 53 % handndyr og 47 % hundndyr.

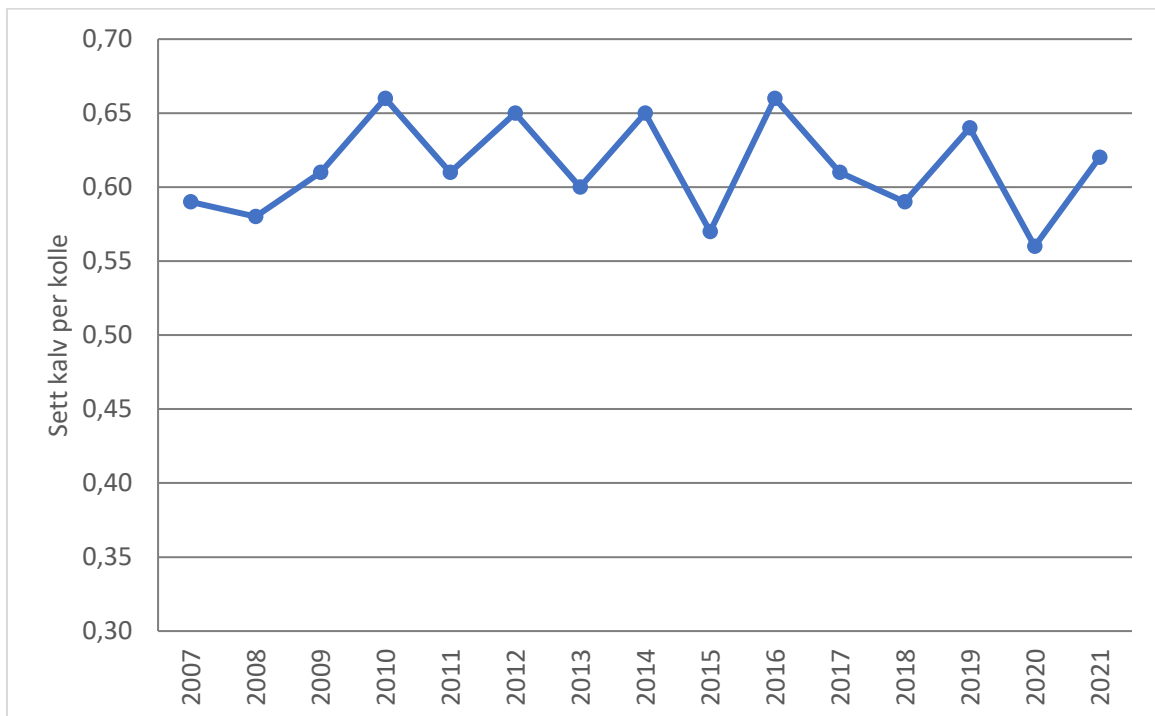
Figur 12. Prosent felte hjort fordelt på kjønn og alder i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Kjønnsraten i bestanden, målt som sett kolle per bukk er redusert i perioden (figur 13). Dette samsvarer med en reduksjon i prosent felte av sette bukker (figur 13). I 2021 var sett kolle per bukk 1,98 og 18 % av observerte bukker ble felt.

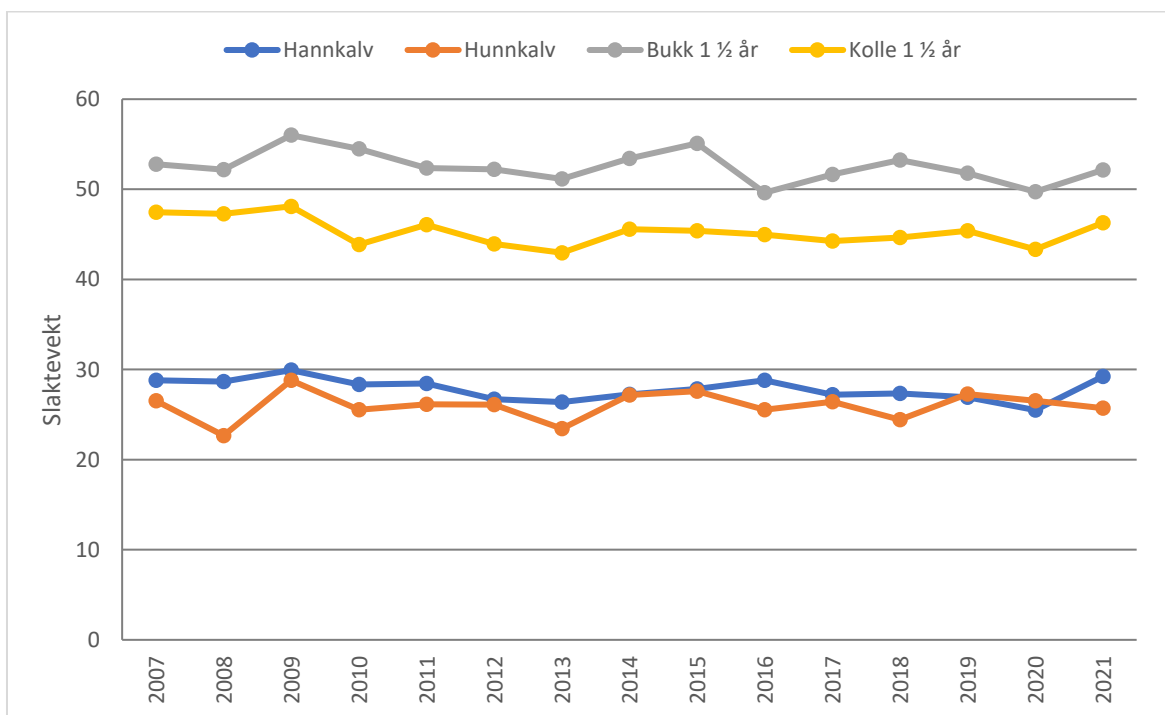
Figur 13. Prosent bukk felt av sett bukk og sett kolle per bukk i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Reproduksjonen, målt som sett kalv per kolle, er høy, men med variasjon mellom år. I 2021 ble det sett 0,62 kalv per kolle (figur 14).

Figur 14. Sett kalv per kolle i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

Slaktevektene for kalv og åringer er stabil (figur 15). En bukk 1 ½ år veide 52 kg i 2021, mens kolle 1 ½ år veide 46 kg. Hannkalven veide 29 kg og hunnkalven 26 kg sist jaktår.

Figur 15. Gjennomsnittlig slaktevekt for hjort i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

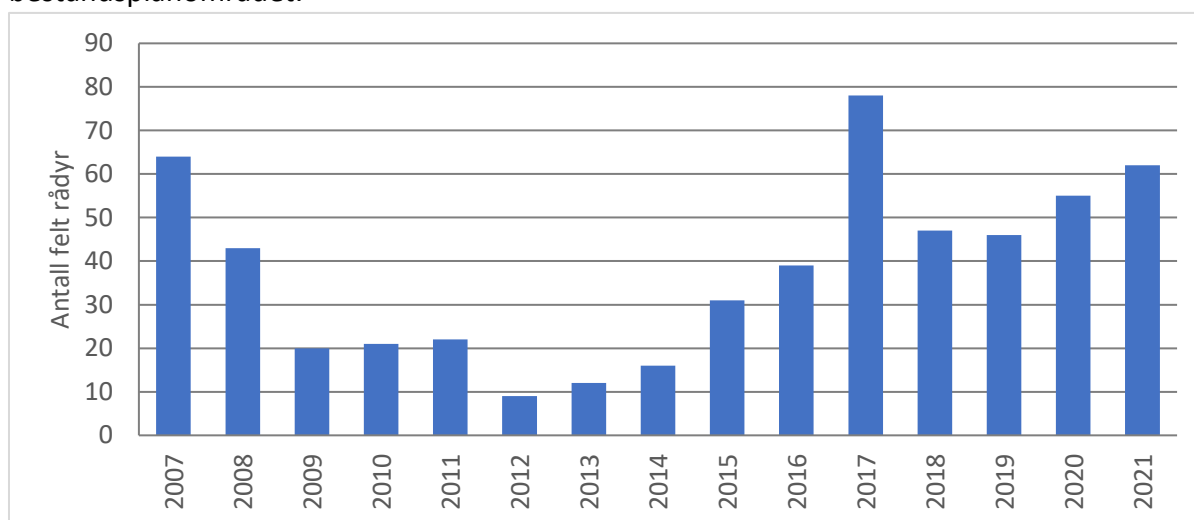
2.3 Rådyr

2.3.1 Utbredelse og trekkforhold

Rådyr finnes over hele Meldal, og for det meste i kulturlandskapet. Rådyrstammen er generelt i vekst over hele Meldal kommune i løpet av de siste planperiodene. Beiteskadene på inn- og utmark forårsaket av rådyr ansees å være meget ubetydelig i Meldal.

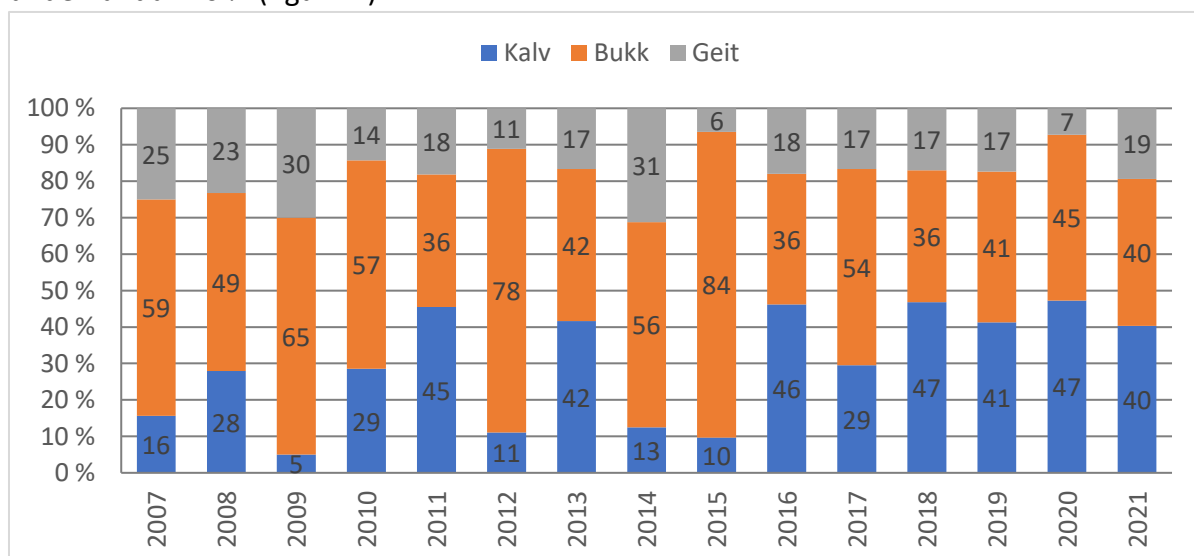
2.3.2 Fellingsdata

Antall felte rådyr har økt siden 2009. I 2017 ble det felt rekordfelling med 78 rådyr, men med en nedgang i antall felte året etter. Fra 2018 til 2021 har fellingstallet økt jevnt, og det ble felt 62 rådyr i 2021 (figur 16). Det gis kvotefri tildeling til alle valdene i bestandsplanområdet.

Figur 16. Antall felte rådyr i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

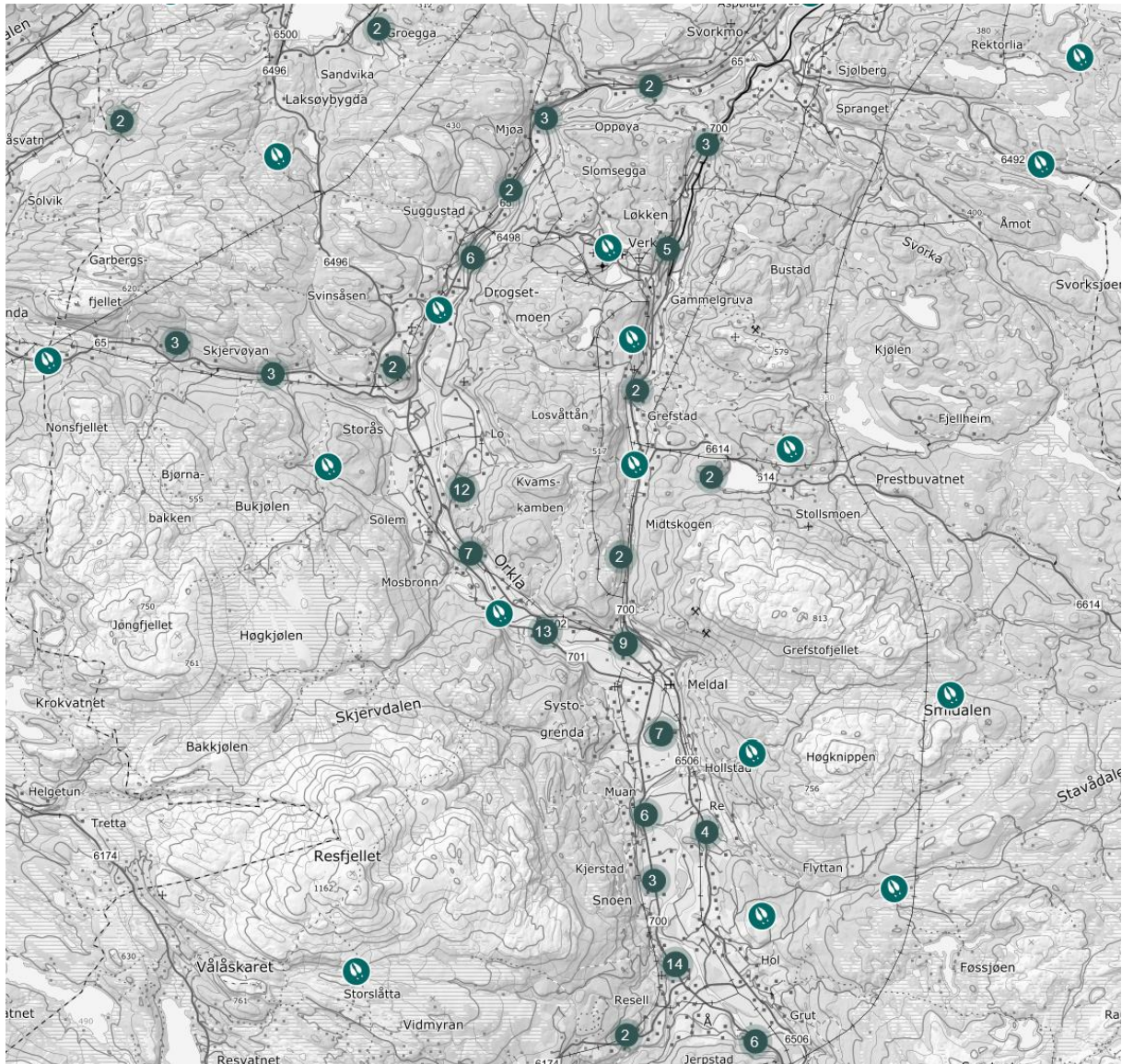
Avskytingsmønsteret har variert noe gjennom perioden. Fra 2006 har det vært relativt stabilt. Det felles en stor andel kalv og eldre bukk, mens avskytingen av eldre geit har vært i underkant av 20 % (figur 17).

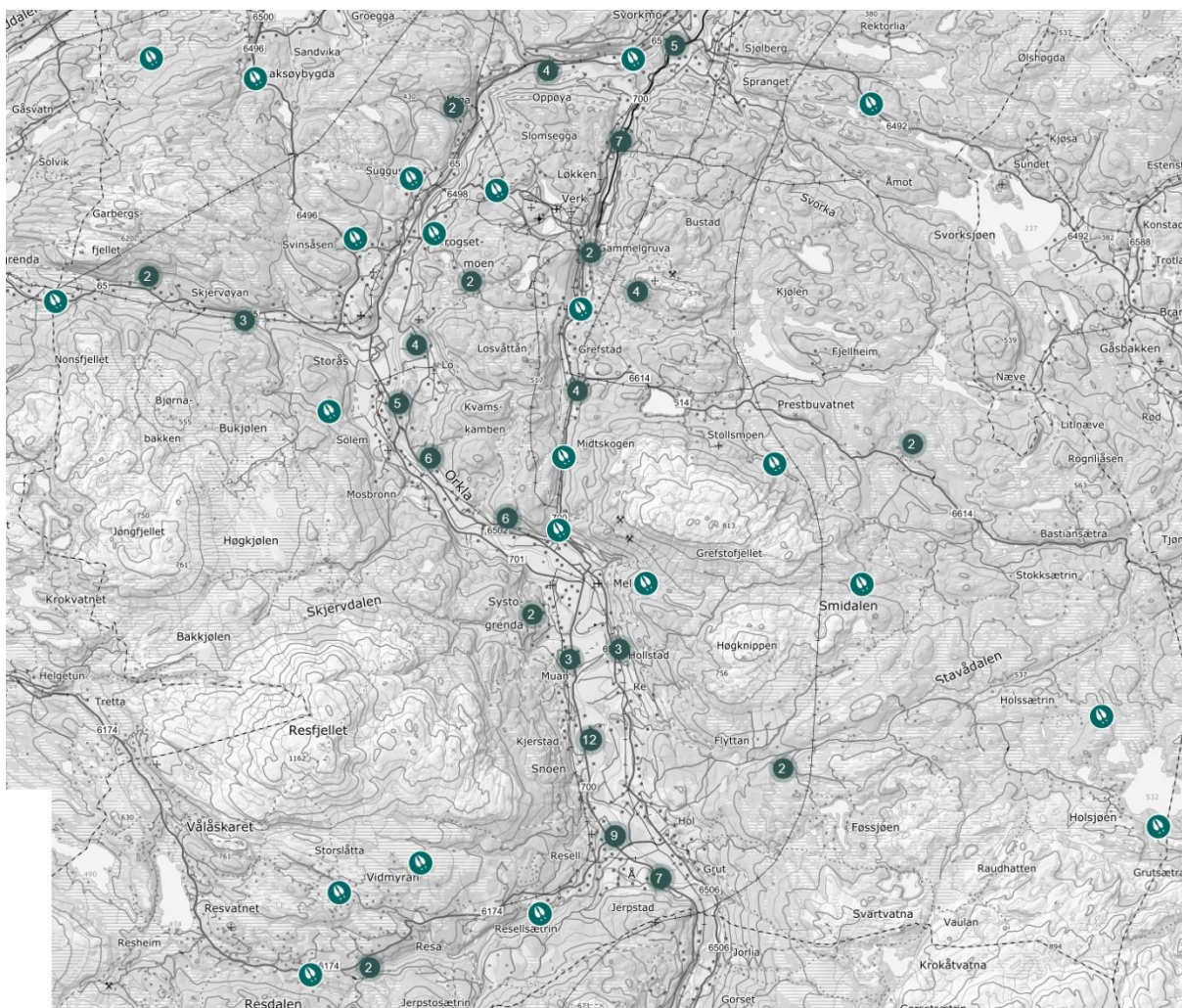
Figur 17. Prosent felte rådyr fordelt på kalv, voksen bukk (1 ½ år og eldre) og voksen geit (1 ½ år og eldre) i Meldal bestandsplanområde i perioden 2007-2021.

2.4 Fallvilt

I 2020 ble Meldal kommune slått sammen med Orkdal kommune, Agdenes kommune og deler av Snillfjord kommune. Fallvilt registreres på kommunenivå. Det er derfor ikke enkelt å hente ut et eksakt antall fallvilt for ett gitt område innen kommunen. Kartutsnitt fra Hjorteviltregisteret viser at antall fallvilt er har gått noe ned for perioden 2016-2019 til 2019-2022 (figur 18 og figur 19). For 2016-2019 var det 136 fallvilt av elg, hjort og rådyr (statistikk fra SSB), mens det for 2019-2022 var 106 fallvilt av elg, hjort og rådyr (tabell 2).

Figur 18: Fallvilt av hjortevilt for perioden 01.04.2016-31.03.2019. Kartutsnitt fra Hjorteviltregisteret.

Figur 19: Fallvilt av hjortevilt for 01.04.2019-24.03.2022. Kartutsnitt fra Hjorteviltregisteret.

Tabell 2. Antall fallvilt i Meldal for planperioden 2019-2021.

Irregulær avgang i Meldal	2019-2020	2020-2021	2021-2022	Sum planperiode
elg	10	15	13	38
hjort	9	8	11	28
rådyr	17	11	12	40
Sum	36	34	36	106

Antall fallvilt og trafikkdrepte dyr i Orkland kommune har vært relativt stabil perioden 2019-2021 (tabell 3).

Tabell 3. Antall fallvilt i Orkland kommune perioden 2019-2021.

	Antall fallvilt			Antall trafikkdrepte dyr		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Elg	32	46	37	6	13	10
Hjort	56	54	53	32	39	29
Rådyr	57	53	62	54	38	51

2.5 Forhold til andre brukergrupper

2.5.1 Jord- og skogbruk

Forhold til jord- og skogbruk er beskrevet under beiteskader og beitevurdering.

2.5.2 Samjakt

Meldal Grunneierlag står for salget av småviltjakt i Meldal. Det utøves samjakt mellom storviltjegerne og småviltjegerne. Det er ikke registrert noe særlig stort konfliktnivå som er verd å nevne.

2.5.3 Hytte- og friluftsliv

Det er ikke registrert noen uheldige situasjoner mellom hjortevilt og hytte- og andre fritidsbrukere av utmarka i Meldal.

2.6 Evaluering av forrige planperiode

2.6.1 Målsetting elg

- Elgtettheten skal holdes på dagens nivå, bortsett fra områdene Resdalen, Østsiden Utmarkslag og Laksøybygda hvor det er rom for en liten økning. Elgbestanden har gått ned i sist planperiode. Mest økning har det vært i områdene Resdalen, Laksøybygda og Løkken (vedlegg 2 og vedlegg 3).
- Få ku/okse-forholdet tilnærmet 2:1. Ku/okse har siste planperiode vært på 2,35. Det har vært en jevn øking i sett ku per okse sist planperiode. Uttaket av hanndyr 1 ½ år og eldre er omtrent likt som forrige planperiode. 31 % i foregående planperiode til % i siste planperiode. Det er Berg/Ree/Våttån som er lengst unna å nå bestandsmålet. I perioden 2009-2022 var sett ku per okse 3,57 for valdet (vedlegg 4 og vedlegg 5). Resdalen stoviltvald hadde et ku/okseforhold på 1,93 for sist planperiode.
- Kalv per ku skal være over 0,6. Samtidig med at ku-okseforholdet blir dårligere blir også kalv per ku blir lavere (altså lavere elgproduksjon i takt med færre okser i bestanden. Østsiden storviltopmråde har lavest produksjon med 0,49 kalv per ku (vedlegg 6 og vedlegg 7).

2.6.2 Målsetting hjort

- Redusere hjortebestanden i områder det er påvist beiteskader på inn- og utmark. Særlig gjelder dette området for Berg/Ree/Våttån, Løkken og Laksøybygda. Bestandstetthet målt som felt hjort per jegerdag har gått ned i Løkken og Berg/Re/Våttån, men den har økt i Laksøybygda (vedlegg 11 og vedlegg 12).
- Hanndyr av totalt felte dyr bør ikke overskride 50 % og voksen bukk av totalt felte hjort bør ikke overskride 25 %. Sist planperiode ble det felt 54 % hanndyr, så noe over målet. Bukker 2 ½ år og eldre utgjør 27 % av fellingene. Det er felt for mange hanndyr.

2.6.2.Målsetting rådyr:

- Rådyrstammen skal få øke i alle områdene i Meldal. Øke andelen geit. Lavt uttak av geit. Det føres ingen sett rådyr. Her må vi støtte oss på lokalkunnskapen. Jaktuttaket har økt i løpet av siste planperiode. Av totalt felte utgjør geit ca. 14 %. Det anbefales å videreføre samme avskytingsstrategi dersom det ikke er innmeldt spesielle beiteskader eller påkjørsler

3. Målsettinger

3.1 Kommunale mål

I vedtatte mål og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt i Orkdal, Meldal, Rennebu og Rindal 2019-2024, har disse fire kommunene gått sammen om felles bestandsmål for hjorteviltet. Hensikten med en kommunal strategiplan er at viltet skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor disse rammene kan en jakte slik at det kommer landbruksnæringen og friluftslivet til gode. Hovedmålet i den kommunale forvaltningsplanen er å ha en forvaltning som gir bestander med optimal produksjon, sunne og friske dyr, og med en passende størrelse i forhold til leveområdenes biologiske bæreevne og i forhold til andre samfunnsinteresser innenfor de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter. Imidlertid er det i kommunale mål og retningslinjer ikke tatt hensyn til endring i føringsinstruksen for sett elg og sett hjort som ble innført i 2018. For enkelte bestandsmål som sett elg og hjort per jegerdag, vil den nye føringsinstruksen medføre at disse målene ikke vil være særlig relevante.

3.1.1 Kommunale mål elg i Meldal

- Bestandsutviklingen skal stabiliseres.
- Felt elg pr. jegerdag mellom 0,07 – 0,09
- Ku/okse-forholdet bør ikke være høyere enn 2,0.
- Kalv per ku bør være minst 0,6.
- Andel ku med kalv bør holdes over 40 %.

3.1.2 Kommunale mål hjort i Meldal

- Bestanden skal generelt reduseres.
- Kolle/bukk bør ikke være høyere enn 1,5.
- Kalv per kolle bør være minst 0,6.

3.1.3 Kommunale mål rådyr i Meldal

- Bestanden skal holdes på dagens nivå.
- De kommunale målene baserer seg på at valdene har full frihet i egen forvaltning der de tar hensyn til både trafikkpåkjørslar, predatorer, snøvintre osv.

3.1.4 Generelle kommunale delmål som må tas med i bestandsplanen

- Jegerne skal registrere sett og skutt dyr i Hjorteviltregisteret eller via appen sett og skutt
- Fellingsprosenten bør være minimum 80 % for elg og 75 % for hjort per år og på vald- og bestandsplannivå.
- Det oppfordres til å ta ut små dyr (skrapdyr).
- Slaktevektene, særlig kalver, bør økes over tid.
- Forvaltningen bør innrettes slik at en sparer en stor andel eldre hanndyr. I det totale uttaket må det tilstrebes en kjønnsfordeling på 50/50.

3.1.5 Kommunale mål i forhold til andre samfunnsinteresser

1. Antall påkjørsler skal ikke overstige 5 % av jaktuttaket for den enkelte hjorteviltart samme jaktår.
3. Hjortebestanden skal holdes på et nivå som ikke påfører skader på jord- og skogbruket ut over det som normalt kan påventes.
4. Samjakt bør utøves på de områdene hvor dette er naturlig.

3.2 Målsettinger for Meldal bestandsplanområde

3.2.1 Hovedmål felles bestandsplan i Meldal

Hovedmålet for denne bestandsplanen er å få en rasjonell forvaltning på tvers av valdgrensene og samarbeid valdene imellom. Videre er det et felles mål i bestandsplanen å tilnærme seg de kommunale hoved- og delmålene.

3.2.2 Delmål felles bestandsplan i Meldal

3.2.2.1 Elg

- Elgtettheten skal holdes på dagens nivå.
- Kommunalt mål om felt elg per jegerdag på 0,07-0,09 ser vi bort fra. Skal vi oppnå det må fellingene økes, noe som ikke samsvarer med ønske om stabil bestand.
- Få ku/okse-forholdet tilnærmet 2:1.
- Holde kalv per ku over 0,6.

3.2.2.2 Hjort

- Redusere hjortebestanden i områder det er påvist beiteskader på inn- og utmark. Særlig gjelder dette området for Berg/Ree/Våttån, Løkken og Laksøybygda.
- Hanndyr av totalt felte dyr bør ikke overskride 50 % og voksen bukk av totalt felte hjort bør ikke overskride 25 %.
- Kolle per bukk bør ikke være høyere enn 1,5.
- Kalv per kolle bør være minst 0,6.

3.2.2.3 Rådyr

- Holde bestanden stabilt på dagens nivå da rådyrbestanden har tatt seg betraktelig opp og bl.a. medført mange påkjørsler
- Svak økning i jaktuttaket av geit

4. Avskytingsplan og bestemmelser for Meldal bestandsplanområde

4.1 Avskytingsplan for elg

Tabell 4. Antall fellingstillatelser for elg i hvert vald i Meldal bestandsplanområde 2022-2024.

Valdnummer	Valdnavn	2022	2023	2024	Totalt i planperioden
5059V0009	Østsiden Stoviltområde	21	21	21	63
5059V0012	Løkken Stoviltområde	13	13	13	39
5059V0031	Meldal nordøst	14	14	14	42
5059V0032	Berg/Ree/Våttån	24	24	24	72
5059V0004	Resdalen stoviltvald	25	25	25	75
5059V0028	Meldal Vest	28	28	28	84
5059V0033	Elvadalen Stoviltområde	11	11	11	33
5059V0030	Laksøybygda stoviltområde	9	9	9	27
5059B0002	Meldal bestandsplanområde	145	145	145	435

Tabell 5. Antall fellingstillatelser fordelt på kalv, voksen hann – og hunndyr i Meldal bestandsplanområde.

Valdnummer	Valdnavn	Kalv	Hann 1 ½ år og eldre	Hunn 1 ½ år og eldre
5059V0009	Østsiden Stoviltområde	9	9	3
5059V0012	Løkken Stoviltområde	6	4	3
5059V0031	Meldal nordøst	6	4	4
5059V0032	Berg/Ree/Våttån	9	9	6
5059V0004	Resdalen stoviltvald	11	11	3
5059V0028	Meldal Vest	12	9	7
5059V0033	Elvadalen Stoviltområde	5	4	2
5059V0030	Laksøybygda stoviltområde	5	3	1
5059B0002	Bestandsplanområde	63	53	29
	Prosentvis fordeling	43,5	37,5	20

Det oppfordres til å skyte ku 1 ½ år for å spare på de produktive kyrne.

Vektgrenser elg: Kalv under 40 kg fritas fellingsavgift, men belastes kalvkvoten.

4.2 Avskyttingsplan for hjort

Tabell 6. Antall fellingstillatelser for hjort for hvert vald i Meldal bestandsplanområde 2022-2024.

Valdnummer	Valdnavn	2022	2023	2024	Totalt i planperioden
5059V0009	Østsiden Storstviltområde	25	25	25	75
5059V0012	Løkken Storstviltområde	45	45	45	135
5059V0031	Meldal nordøst	20	20	20	60
5059V0032	Berg/Ree/Våttån	85	85	85	255
5059V0004	Resdalen storviltvald	50	50	50	150
5059V0028	Meldal Vest	42	42	42	126
5059V0033	Elvadalen Storstviltområde	35	35	35	105
5059V0030	Laksøybygda storviltområde	22	22	22	66
5059B0002	Meldal bestandsplanområde	324	324	324	972

Tabell 7. Antall fellingstillatelser fordelt på kalv, spissbukk, voksen hann- og hunn i Meldal bestandsplanområde.

Valdnummer	Valdnavn	Kalv	spissbukk	Hann 1 ½ år og eldre	Hunn 1 ½ år og eldre
5059V0009	Østsiden Storstviltområde	5	6	6	8
5059V0012	Løkken Storstviltområde	14	5	10	16
5059V0031	Meldal nordøst	6	2	5	7
5059V0032	Berg/Ree/Våttån	26	9	21	29
5059V0004	Resdalen storviltvald	15	5	15	15
5059V0028	Meldal Vest	12	5	10	15
5059V0033	Elvadalen Storstviltområde	9	3	8	15
5059V0030	Laksøybygda storviltområde	7	2	5	8
5059B0002	Bestandsplanområde	94	37	80	113
	Prosentvis fordeling	29	11,5	24,5	35

Vektgrenser hjort: Kalv under 18 kg fritas fellingsavgift, men belastes kalvkvoten.

4.3 Avskytningsplan rådyr

I denne bestandsplanen er tildelingen av rådyr kvotefritt. Styret for valdene vurderer kontinuerlig rådyrbestanden med tanke på jaktuttak fortløpende hvert år.

4.4 Fellesbestemmelser avskytningsplan for elg og hjort

Det er viktig å poengtere at den årlige kvoten ikke er noe som skal felles, men at kvoten er noe som maksimalt kan felles. Det er opp til hvert enkelt vald å kontinuerlig vurdere om hele kvoten skal tas ut. Denne beslutningen må vurderes ut fra beiteskadesituasjonen og bestandssituasjonen for hjorteviltet.

4.5 Opphold i jakta

I denne planperioden blir det opphold i elgjakta i uke 40. Hjortejakta går uavhengig av fredningen av elgjakta.

4.5 Avvik fra bestandsplan

Tildelt totalkvote i planperioden kan ikke overstiges. Dersom vald et enkelt år ikke fyller årskvoten, kan valdet overføre inntil 10 % av årets kvote til neste års kvote. Ubrukt kvote fra lengre tid tilbake kan ikke overføres.

4.6 Rapportering

All rapportering skal skje via www.hjorteviltregisteret.no eller appen Sett og skutt for både elg, hjort og rådyr. Jeger skal registrere innen tre dager etter endt jakt dag.

4.7 Håndtering av feilskyting

Valdene håndterer selv feilskytinger etter egne regler. Feilskutte dyr kan ikke ordnes opp med bytting mellom valdene.

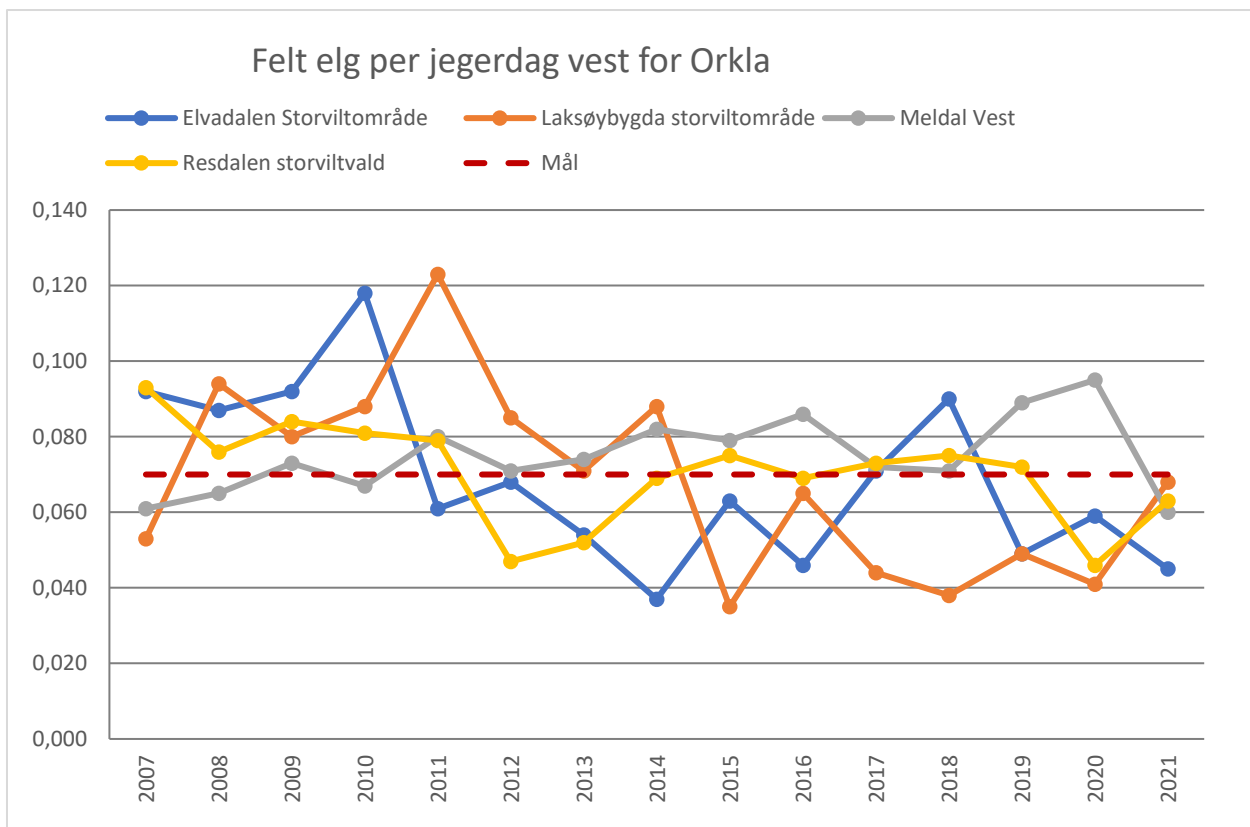
4.8 Innsamling av data

- Frist for innsending av fellingsrapport elg og sett elg: 6. januar.
- Frist for innsending av fellingsrapport hjort og sett hjort: 6. januar.
- Frist for innsending av fellingsrapport rådyr: 6. januar.
- Kjeveinnsamling etter fastsatt dato.
- Beiteregistrering bør gjennomføres hvert annet år.
- Mangelfull innrapportering innen fristen som er satt ved førstegangs purring blir valdet belastet med et ekstragebyr med kr. 500,-/skjema som ikke er levert. Valdet avgjør selv om de vil videresende gebyret til aktuelle jaktlag/jaktleder.

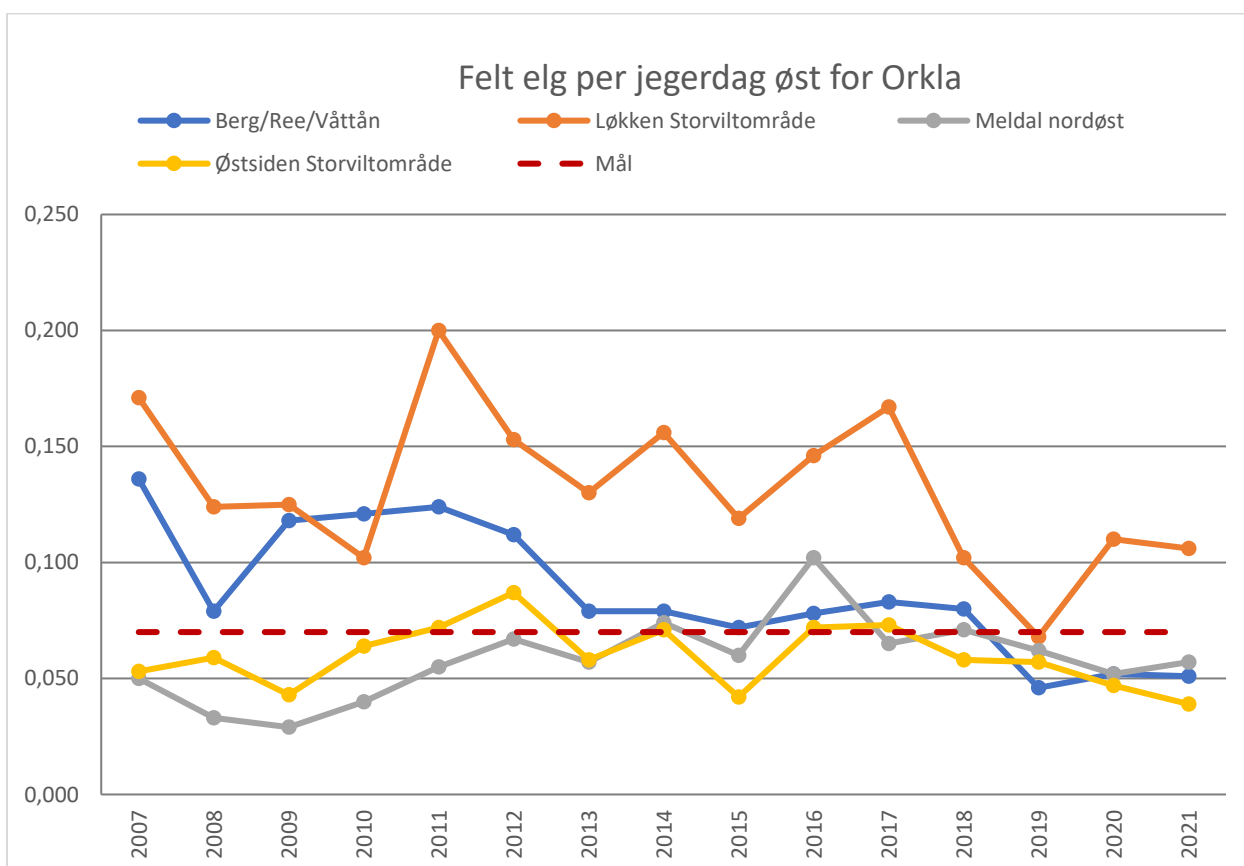
5. Vedlegg

Vedlegg 1. Jaktfelt som inngår i valdene.

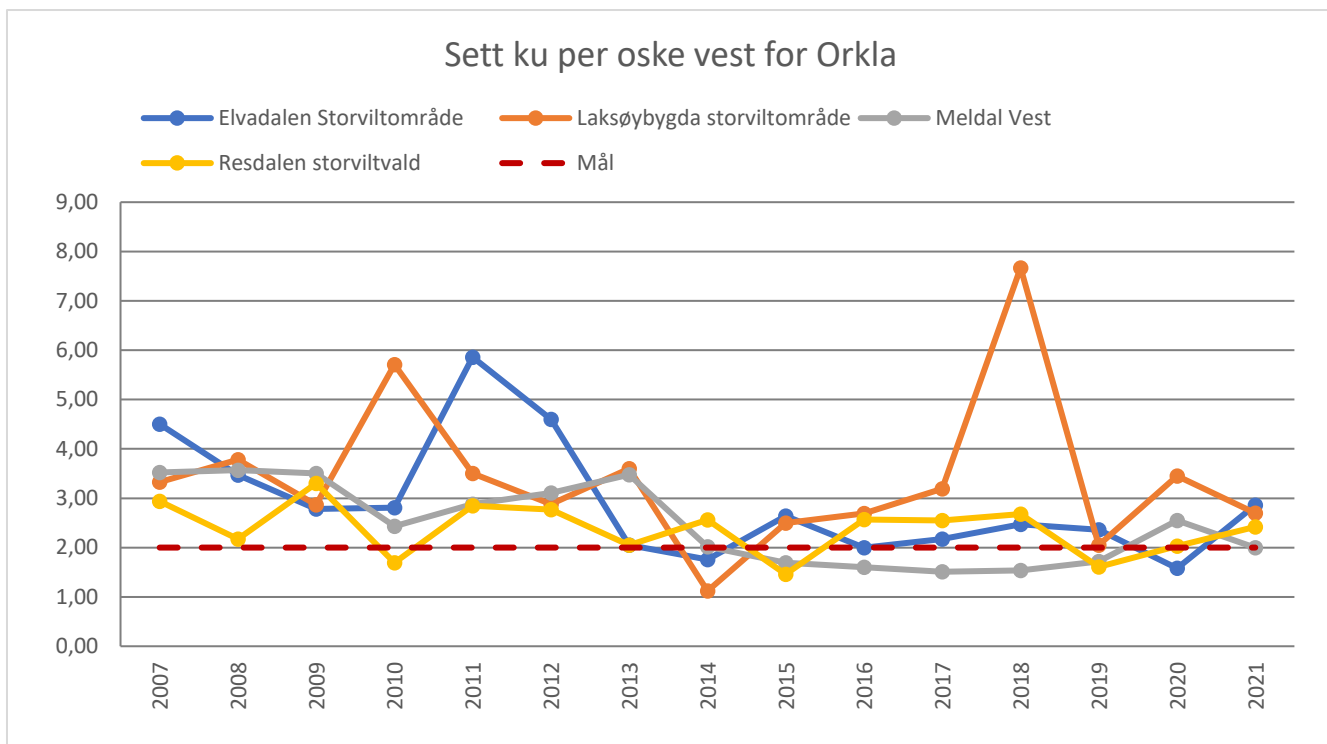
Valdnr	Vald	Jaktfeltnr	Jaktfelt	Areal
5059V0004	Resdalen storviltvald	5059J0047	Resell	19774
		5059J0048	Jordet	9787
		5059J0049	Å jaktlag	19554
		5059J0051	Hilstad-Kjerstad	29849
		5059J0070	Raudfjellet	6365
5059V0009	Østsiden Storviltområde	5059J0027	Grut	37398
		5059J0028	Hoel/Fikke	31328
		5059J0029	Svorka	35889
5059V0012	Løkken Storviltområde	5059J0061	Løkken	22905
5059V0028	Meldal Vest	5059J0031	Sya	26526
		5059J0043	Skjervøyen/Gardberg	19292
		5059J0052	Skjerva	19067
		5059J0057	Agholt	3910
		5059J0071	Storås storviltområde	27076
		5059J0072	Lilleholt	3700
5059V0030	Laksøybygda storviltområde	5059J0053	Blakstad	16598
		5059J0059	Laksøyen	6687
5059V0031	Meldal nordøst	5059J0037	Statskog Meldal Øst	16982
		5059J0039	Statskog Meldal Vest	15558
		5059J0044	Åmot søndre	9905
		5059J0062	Svorkmo	11371
		5059J0063	Fjeldheim	1989
5059V0032	Berg/Ree/Våttån	5059J0065	Berg	28972
		5059J0066	Ree	30234
		5059J0067	Våttån	23936
5059V0033	Elvadalen Storviltområde	5059J0050	Dragset/Svinsås	5224
		5059J0054	Bjørådalen	1902
		5059J0058	Mjøa	10969
		5059J0068	Sugustad/Langset	5032
		5059J0069	Drugli	7812

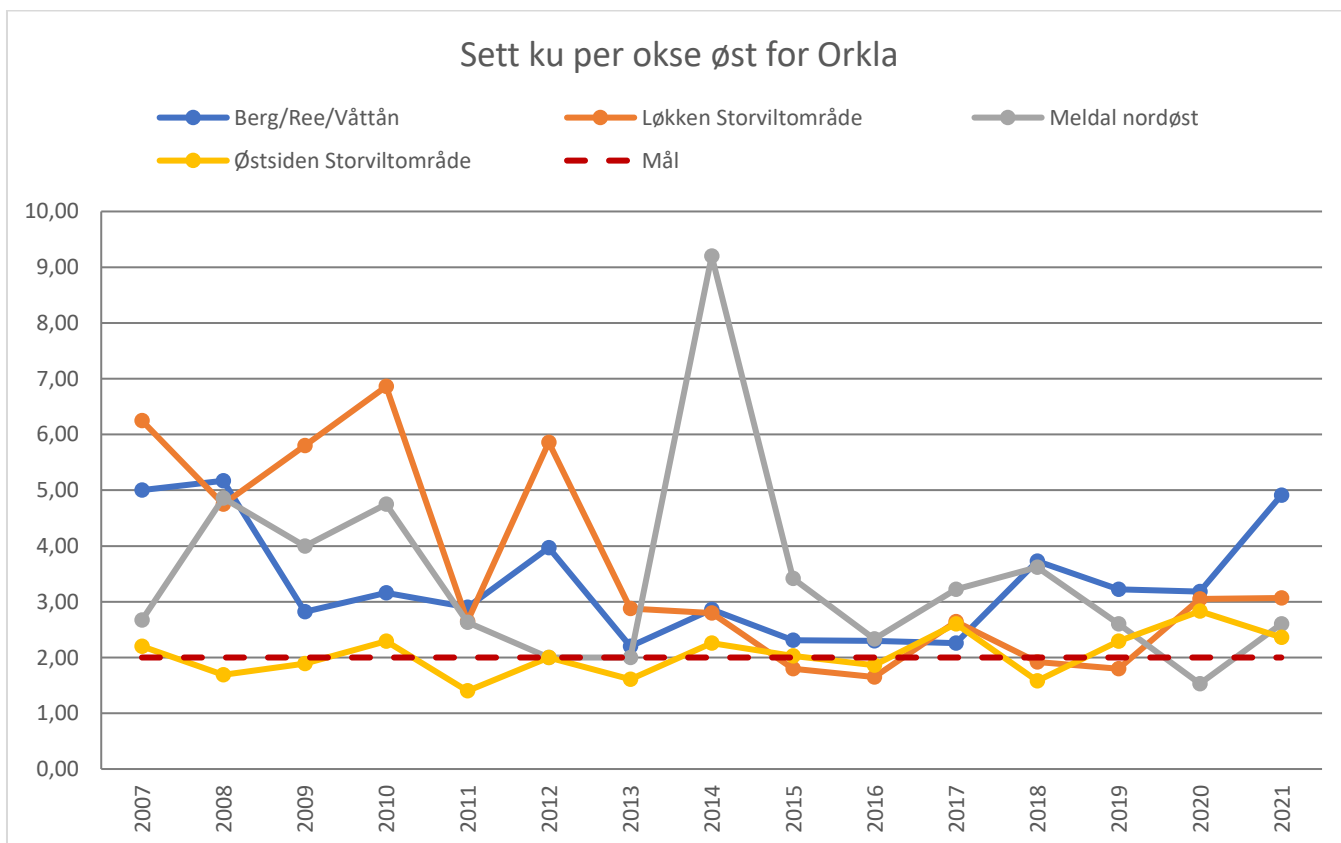
Vedlegg 2. Felt elg per jegerdag vest for Orkla i perioden 2007-2021.

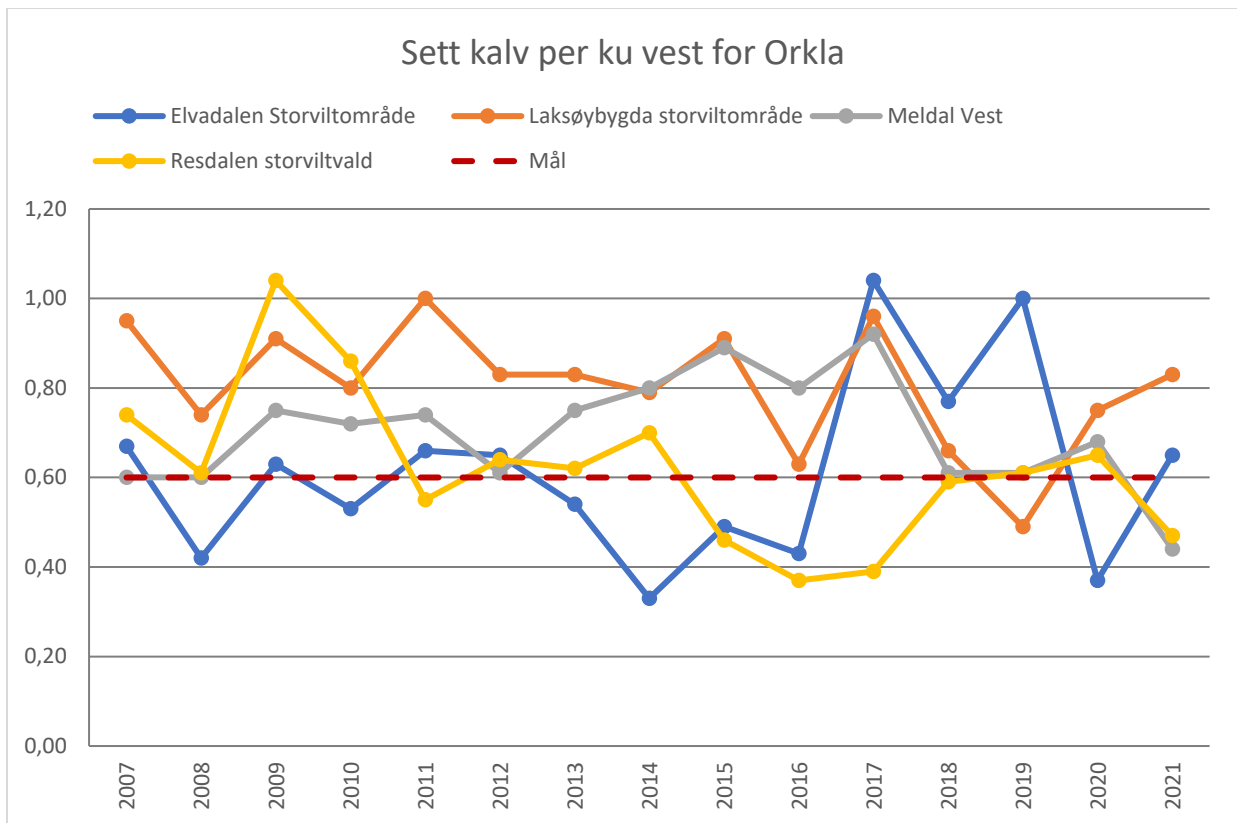
Vedlegg 3. Felt elg per jegerdag øst for Orkla i perioden 2007-2021.

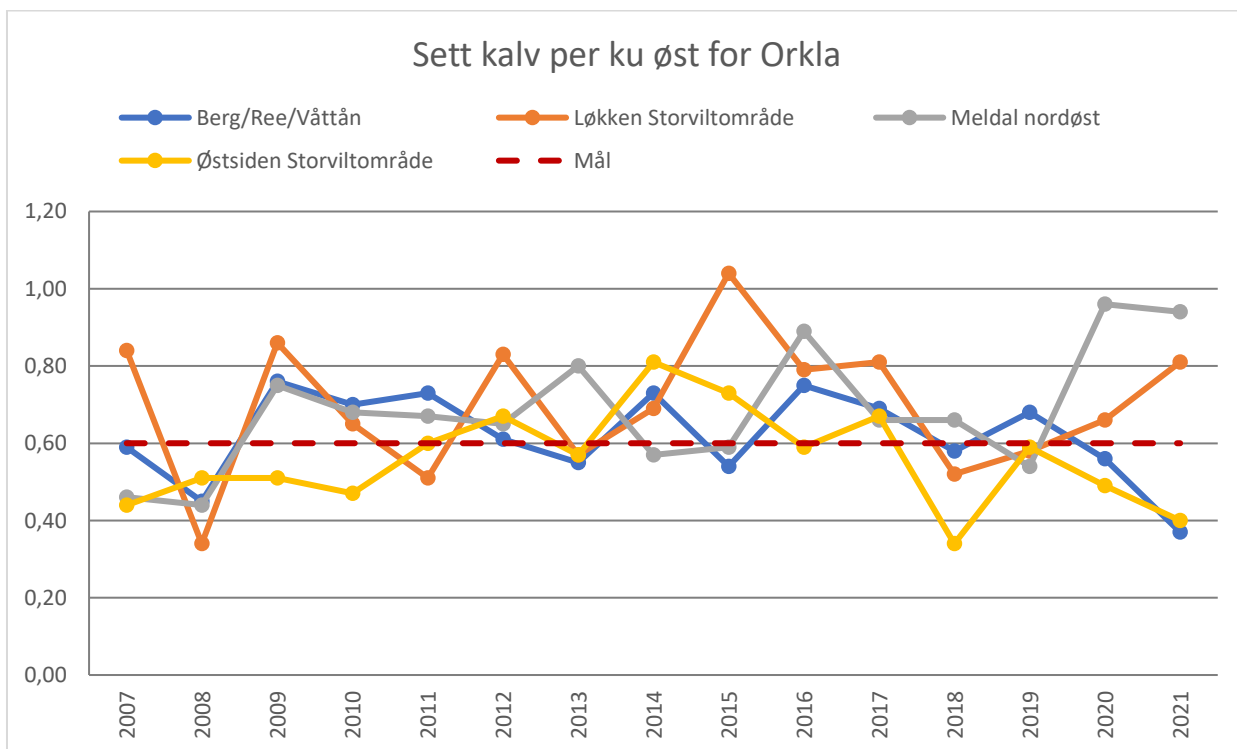
Vedlegg 4. Sett ku per okse vest for Orkla i perioden 2007-2021.

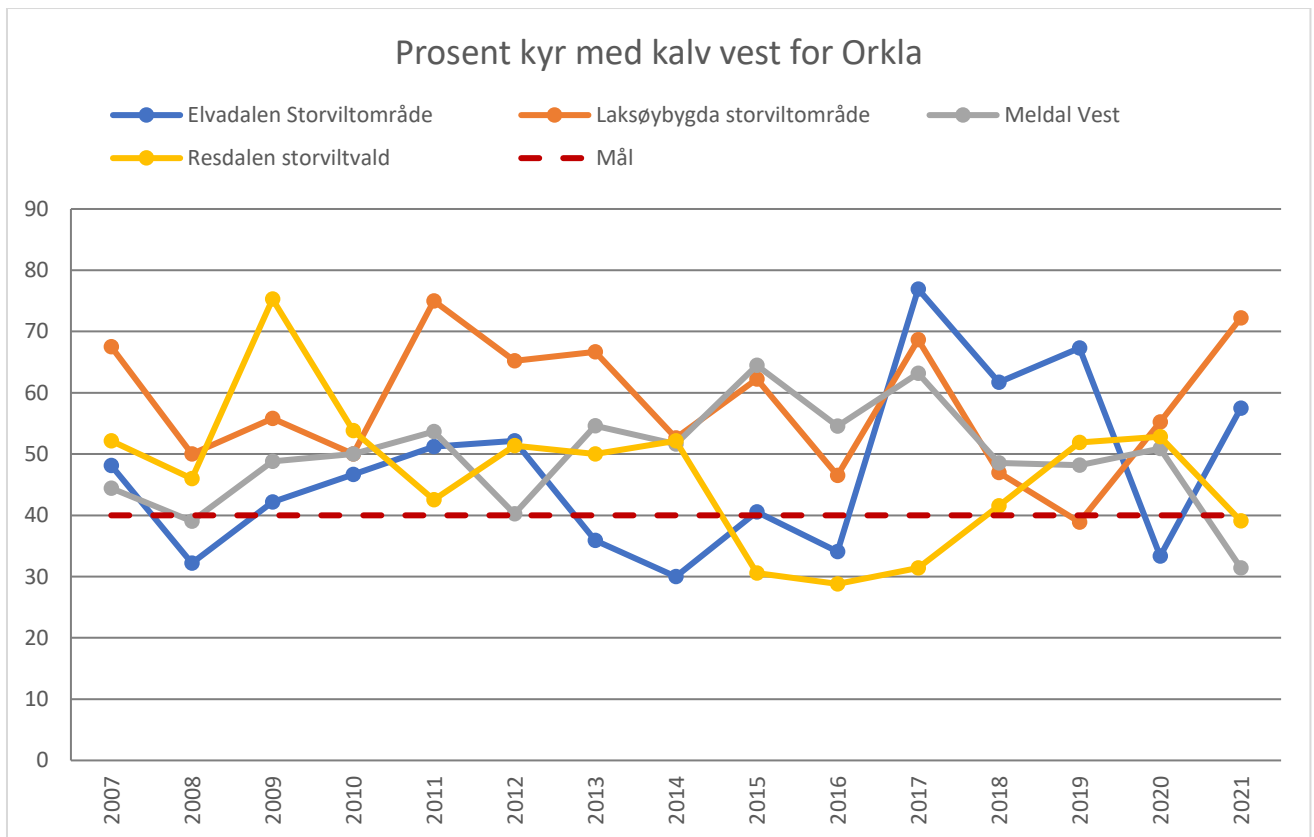
Vedlegg 5. Sett ku per okse øst for Orkla i perioden 2007-2021.

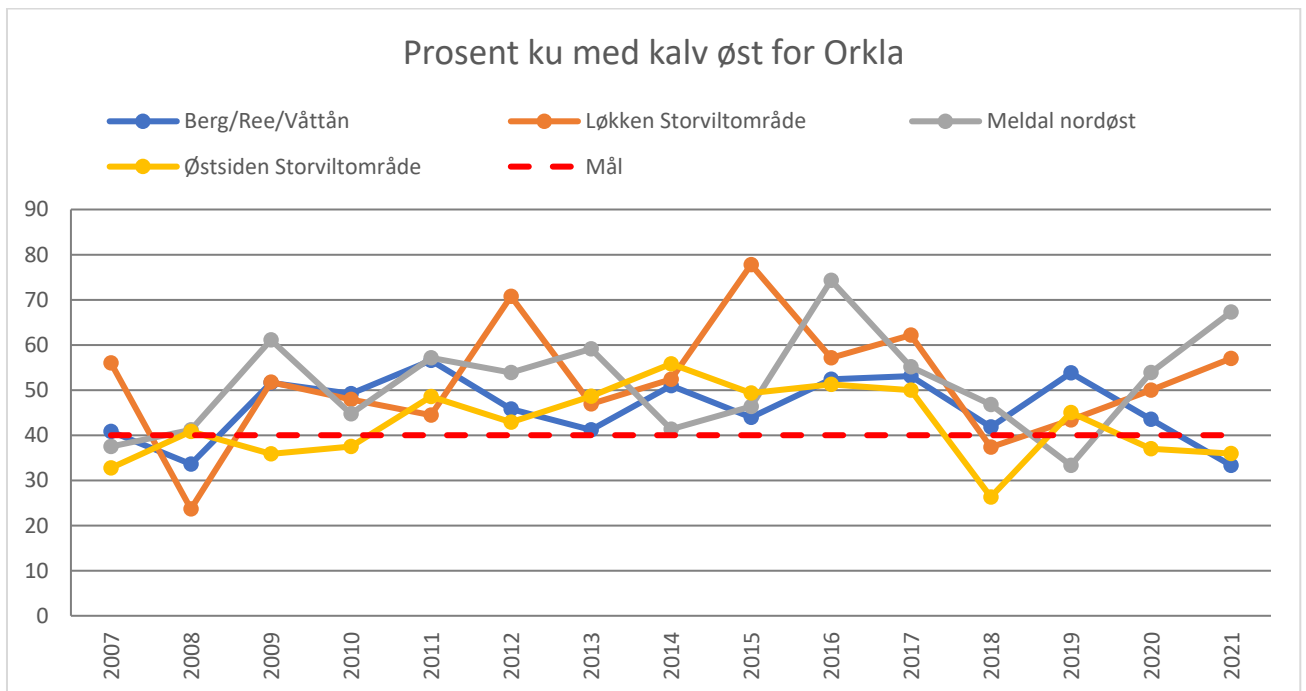
Vedlegg 6. Sett kalv per ku vest for Orkla i perioden 2007-2021.

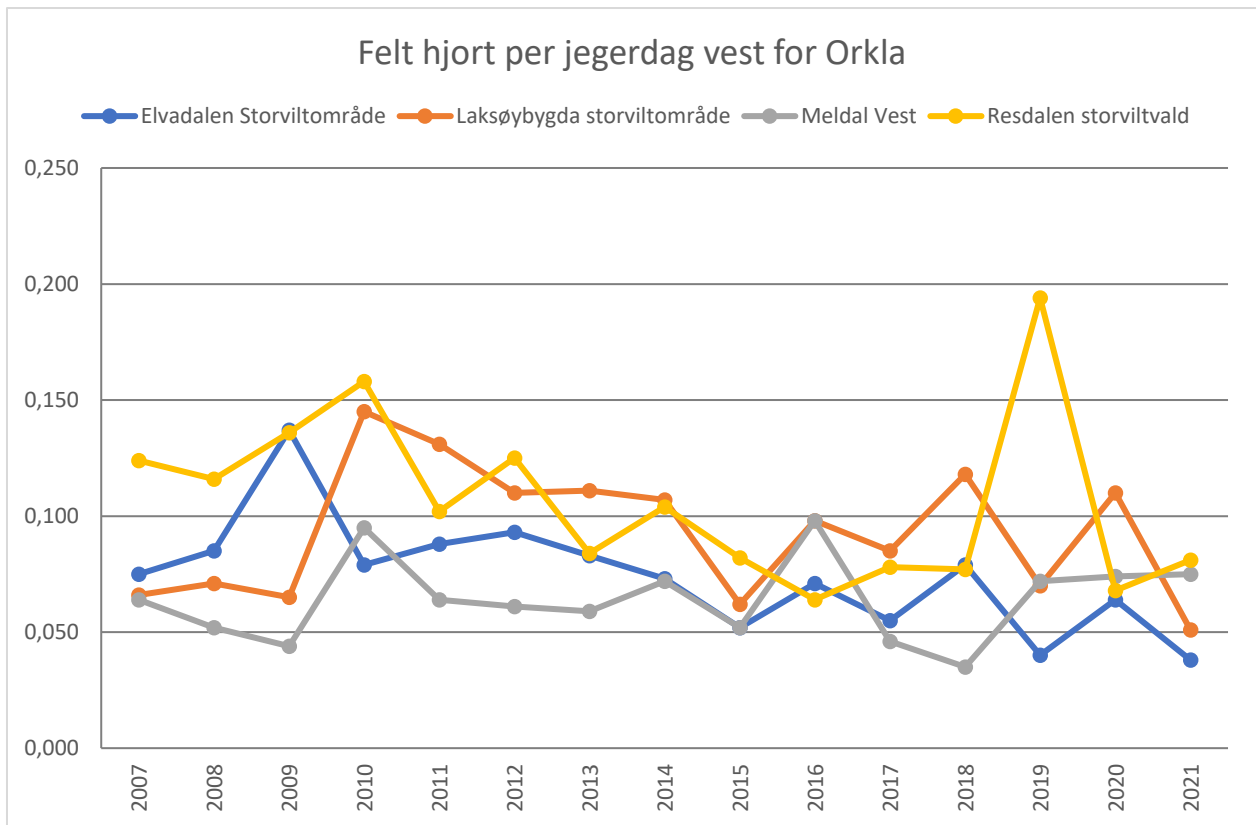
Vedlegg 7. Sett kalv per ku øst for Orkla i perioden 2007-2021.

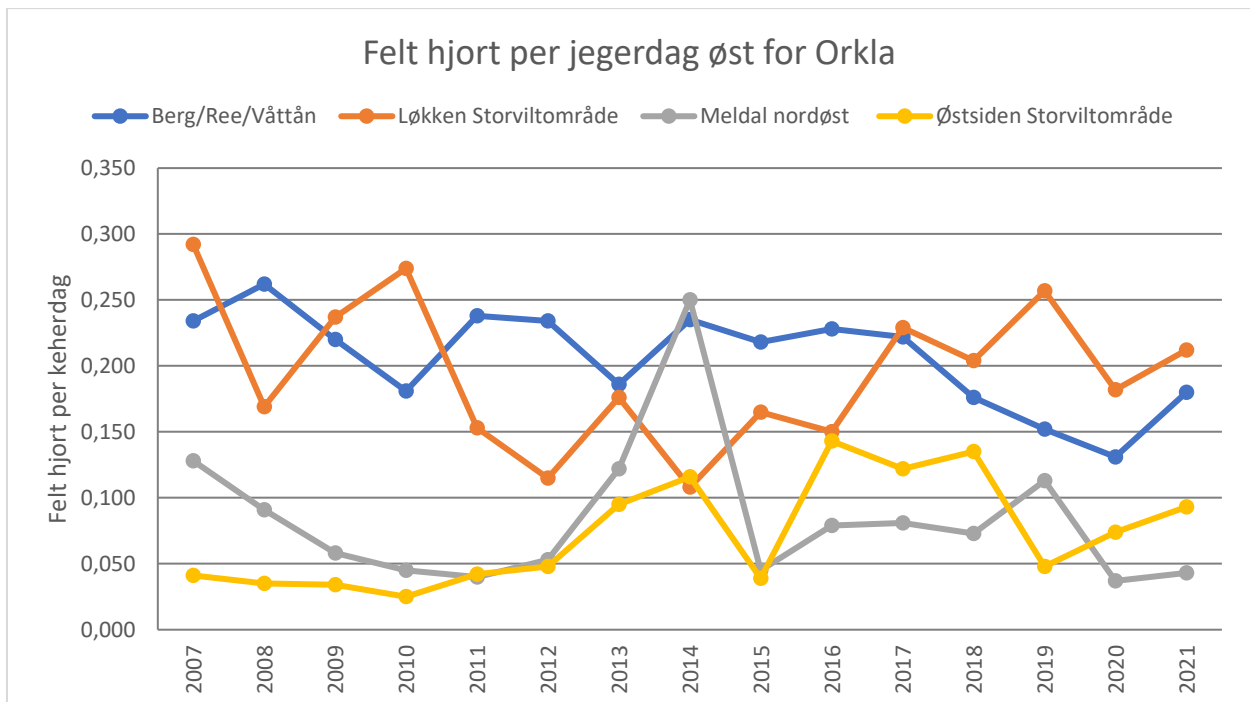
Vedlegg 8. Prosent ku med kalv vest for Orkla i perioden 2007-2021.

Vedlegg 9. Prosent ku med kalv øst for Orkla i perioden 2007-2021.

Vedlegg 10. Felt hjort per jegerdag vest for Orkla i perioden 2007-2021.

Vedlegg 11. Felt hjort per jegerdag øst for Orkla i perioden 2007-2021.